BIBLIOTEKA ISLAMSKA — SUNNA.PL

Dowody Rozumu na Istnienie i Doskonałość Allaha

Szajch 'Abdur-Rahman ibn Nasir as-Sadi
Przedmowa: Szajch 'Abdullah ibn 'Abdul-'Aziz ibn Wakil

Spis treści

ROZDZIAŁ	STRONA
PRZEDMOWA	3
WSTĘP	5
ROZDZIAŁ PIERWSZY: DOWODY ROZUMU	7
ROZDZIAŁ DRUGI: DROGI POZNANIA ALLAHA	19
ROZDZIAŁ TRZECI: DOSKONAŁY SZARIAT	29
DOWODY PRZEKAZANE (SZARIATOWE)	31
ZAKOŃCZENIE	49
PRZYPISY	51

PRZEDMOWA

Z imieniem Allaha Miłosiernego, Litościwego!

Chwała Allahowi. Jego wysławiamy i do Niego zwracamy się o pomoc i przebaczenie. Szukamy ochrony u Allaha przed złem naszych dusz i naszych złych czynów. Kogo Allah prowadzi drogą prostą, tego nikt nie zdoła sprowadzić na manowce. A kogo On pozostawił samemu sobie, tego nikt nie poprowadzi drogą prostą. Świadczymy, że nie ma nikogo godnego czci oprócz Jedynego Allaha, że nie ma u Niego współtowarzysza, i świadczymy, że Muhammad jest Jego sługą i posłańcem.

A teraz do rzeczy.

Ta lekcja to słowo naszego szajcha, wybitnego uczonego 'Abdur-Rahmana ibn Nasira as-Sadiego, niech Allah okaże mu miłosierdzie, w którym opowiada on o dowodach rozumu wskazujących na istnienie Allaha oraz na aspekty Jego doskonałości w Jego słowach i działaniach. Rzecz jasna, dowodów i argumentów na tę prawdę nie sposób zliczyć ani zamknąć w jednej książce, nie da się nawet po prostu wymienić wszystkich rodzajów tych dowodów, nie mówiąc już o poszczególnych argumentach z osobna. Te dowody stanowią drogę wezwania wszystkich posłańców i istotę tego, co niosły ich księgi.

Ponieważ niektórzy ludzie - a dziś takich ludzi nie brakuje - nie wierzą w posłańców i nie wierzą w zesłane księgi, rozmawiać z nimi można jedynie w oparciu o to, na co wskazuje im ich własny rozum. Dlatego Allah zesłał Swoje księgi zawierające dowody rozumowe, którym podporządkowuje się każdy człowiek - jeśli tylko ma rozum i jest obiektywny. Każdy zdrowy, rozumny człowiek, usłyszawszy te dowody, podporządkuje się im i je przyjmie. To, co przytoczono w tej książce, ma swoją podstawę w Koranie i Sunnie[1], lecz same te dowody w istocie są tymi dowodami rozumu, które Allah przywiódł w Swojej

Księdze i w Sunnie Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem - dowodami niepodważalnymi i jasnymi.

Szajch 'Abdur-Rahman as-Sadi, niech Allah okaże mu miłosierdzie, w najlepszy możliwy sposób przedstawił ten temat. W istocie było to zwykłe rękopiśmienne dzieło - to, co szajch napisał własną ręką i co przechowywali jego synowie. Później jeden z wnuków szajcha przyniósł mi ten rękopis, i wraz z innymi szajchami opracowaliśmy go oraz wydaliśmy tę książkę. Została ona napisana sześć lat przed śmiercią szajcha 'Abdur-Rahmana as-Sadiego, w czasach, gdy rozpowszechniała się fala ateizmu, gdy w wielu społeczeństwach zaczęły dominować idee materialistyczne i wielu ludzi przyjęło ideologię ateizmu - dlatego właśnie szajch napisał tę książkę, a także po to, by zabezpieczyć tych, którzy być może ulegną niektórym wątpliwościom siewanym przez takich ludzi.

Szajch 'Abdullah ibn 'Abdul-'Aziz ibn Wakil

WSTĘP

Z imieniem Allaha Miłosiernego, Litościwego!

Chwała Allahowi - Panu światów! Pokój i błogosławieństwo niech będą z posłańcem Allaha Muhammadem, jego rodziną i towarzyszami.

Jest to wielka księga, złożona ze wskazań na jasne dowody rozumowe, wskazujące na Jedyność Pana oraz na aspekty Jego doskonałości. Ta kwestia jest jedną z najważniejszych, najbardziej niezbędnych, pożytecznych i jasnych spraw. W tej kwestii zbiegają się wszystkie Księgi zesłane przez Allaha, a także misje wszystkich posłańców. Jest to sprawa najważniejsza, do której swoje ludy wzywali posłańcy. Każdy z posłańców mówił swojemu ludowi:

> *Czcijcie Allaha, gdyż nie ma dla was innego boga (godnego czci) oprócz Niego*
>
> **„Wierzący" 23:23**

Wszyscy posłańcy opowiadali swoim ludom o imionach Allaha, Jego atrybutach, Jego łaskach, Jego znakach, Jego mądrościach - dzięki czemu poznawali oni swego Pana, byli Mu posłuszni i czcili Go. Wielki Koran od początku do końca wyjaśnia tę kwestię i przytacza rozmaite dowody i znaki, podobnie jak i Sunna.

Celem naszej lekcji nie jest przytaczanie dowodów z Koranu i Sunny - choć oczywiście istnieją niepodważalne dowody, których nie sposób zliczyć, jasne i wyraźne, znane ludziom posiadającym wiedzę, a nawet niektórym spośród tych, którzy jej nie posiadają, wystarczy im bowiem i część tych dowodów. W tej lekcji chcemy natomiast wskazać na dowody rozumowe, co do uznania i podporządkowania się którym zgodni są wszyscy ludzie obdarzeni rozumem, a odrzucić je może jedynie człowiek wyniosły, przeciwstawiający się i rozumowi, i

religii. Ta kwestia jest tak jasna i oczywista, że nie ma nawet potrzeby przytaczania na nią dowodów. Lecz jeśli wierzący pozna te dowody, pomoże mu to umocnić wiarę, zwiększy jego przekonanie, i wówczas będzie mógł jeszcze bardziej dziękować Allahowi za tę łaskę, która jest największą ze wszystkich łask. Dlatego prorocy mówili swoim ludom:

> *Czyż macie wątpliwości co do Allaha - Stwórcy niebios i ziemi?*
>
> **„Ibrahim" 14:10**

Jest to w istocie pytanie retoryczne, wyrażające naganę - jak można w to wątpić? Ta sprawa jest zbyt oczywista, by w ogóle trzeba było przytaczać na nią dowody.

A zatem mówimy, polegając na pomocy Allaha.

ROZDZIAŁ PIERWSZY: DOWODY ROZUMU

Dowód pierwszy: trzy możliwe pochodzenia rzeczy

Wiedz, niech Allah okaże ci miłosierdzie: jeśli spojrzysz na świat wyższy, na świat niższy i na to wszystko, co jest w nim z rozmaitych, licznych stworzeń, jeśli spojrzysz na różne zdarzenia, które zachodzą w każdym czasie, i jeśli poddasz to właściwej analizie, wówczas dowiesz się, że pochodzenie tego wszystkiego można logicznie sprowadzić do jednego z trzech wariantów.

Pierwszy wariant - że wszystkie te stworzenia, wszystkie te zdarzenia powstają same z siebie, bez twórcy, bez stwórcy, bez kogoś, kto by je wytworzył. Ten pierwszy scenariusz jest jednak niemożliwy i absurdalny - to nonsens. Zdrowy rozum odrzuca to od razu i rozumie fałszywość tego bez wahania - zdrowy rozum wie z całą oczywistością, że człowiek, który mógłby przypuszczać coś takiego, jest bliższy szaleństwu niż rozumowi.

Drugi wariant - że wszystkie te stworzenia wytwarzają same siebie i same są twórcami samych siebie. To również jest niemożliwe i absurdalne. Rozum to odrzuca i wskazuje na niemożliwość tego. Każdy człowiek, w którym jest choć odrobina rozsądku, powie, że nie mógł sam siebie wytworzyć. Podobnie jak pierwszy, tak i drugi wariant jest niemożliwy.

Trzeci wariant - że wszystkie stworzenia mają Stwórcę: Tego, Kto je stworzył, Kto wytworzył wszystko. Allah, Wielki Pan, Stwórca każdej rzeczy, Który rozporządza wszystkim istniejącym, Który zarządza wszystkim, Który urządza wszystko, co się dzieje. Podział na te trzy warianty bardzo jasno przedstawia Koran:

> *Czyż zostali stworzeni sami z siebie, bez żadnej przyczyny? Czy też to oni sami są stwórcami? Czy też to oni stworzyli niebiosa i ziemię? Ależ nie! Oni po prostu nie mają pewności!*
>
> **sura „At-Tur", ajaty 35–36**

Zatem stworzenie musi mieć Stwórcę, Który pozostawił swój ślad i stworzył każde zachodzące zdarzenie. Musi być Ten, Kto wytworzył to zdarzenie i dał mu możliwość zaistnienia. Musi być Ten, Kto pozwolił temu powstać, i wszystko, co jest wytworzone, jest od Niego. To są aksjomaty, które nie wymagają dowodów, i ludzie rozumni się z tym zgadzają. A jeśli ktoś poddaje ten fakt w wątpliwość, taki człowiek tym samym przyznaje się do niedoskonałości własnego rozumu i do oczywistości własnego błądzenia.

Dowód drugi: stworzenie człowieka i wszechświata

Pomyśl, zastanów się - niech Allah okaże ci miłosierdzie - nad samym sobą, spójrz, od czego zaczęło się twoje stworzenie. Byłeś najpierw kroplą, potem stałeś się zakrzepłą krwią, potem przemieniłeś się w kawałek mięsa (zarodek), następnie stałeś się człowiekiem, obrałeś postać doskonałego człowieka, posiadającego wszystkie narządy - zewnętrzne i wewnętrzne. Czyż rozważanie tego nie zmusza człowieka do uznania swego Pana? Pana, Który jest Wszechmocny, Który ma władzę nad każdą rzeczą? Którego wiedza obejmuje wszystko, Który jest Mądry w każdym Swoim stworzeniu i w każdym Swoim działaniu?

Gdyby wszystkie stworzenia się zebrały, wzięły tę kroplę, którą byłeś wcześniej, od której Allah zaczął twoje stworzenie, i spróbowały przejść wszystkie skomplikowane etapy w ich kolejności, a następnie umieścić ją w bezpiecznym miejscu tak, aby u tej kropli powstały wszystkie narządy wewnętrzne i zewnętrzne, powstały te siły i zdolności, które posiada człowiek - czy zdołałyby tego dokonać? Czy powstałby słuch, wzrok, rozum? Czy zdołałyby zrealizować ten zdumiewający rozwój, etap po etapie? Czy zdołałyby osiągnąć doskonałe

uporządkowanie wszystkich narządów? Czy zdołałyby rozmieścić wszystko w takim doskonałym porządku, aby każdy narząd znajdował się na swoim miejscu, odpowiednio do swojej funkcji? Nawet gdyby wszyscy się do tego zebrali, czy ich wiedzy i sił wystarczyłoby, aby tego dokonać? Nie. Rozważanie tego prowadzi człowieka bezwarunkowo do uznania Potęgi, Wielkości i Jedyności Allaha oraz do tego, że należy podporządkować się Allahowi, wierzyć w Jego Pismo, w Jego posłańców i w Dzień Sądu.

Spójrz teraz na niebiosa i ziemię, jak Allah je zachowuje, i na to, ile jest światów w tym wszechświecie, o których istnieniu nie wie nikt oprócz Allaha. Spójrz na te światy - nie zostały stworzone bez celu, istnieją, są utrzymywane i zaopatrywane we wszystko, co jest im niezbędne do dalszego trwania. Ile potrzeba różnych przyczyn i czynników, aby mogły trwać dalej, jakie muszą być zdumiewające systemy zapewniające istnienie tego wszystkiego? Czyż nie wskazuje to na doskonałość Pana, na Jego Panowanie, Jedyność, obszerność Jego Wiedzy oraz na to, że Jego Mądrość obejmuje wszystko, co istnieje? Allah wskazuje na ten dowód również w Koranie:

> *Wśród Jego znaków jest to, że niebo i ziemia istnieją na Jego rozkaz*
>
> **sura „Rzymianie", ajat 25**

> *Zaprawdę, Allah podtrzymuje niebiosa i ziemię, aby się nie zachwiały. A jeśli się zachwieją, to nikt inny oprócz Niego już ich nie podtrzyma. Zaprawdę, On jest Wyrozumiały, Przebaczający*
>
> **„Stwórca" 35:41**

Zastanówcie się, drodzy bracia, nad tym wszechświatem, nad tymi orbitami, nad krążeniem planet, nad porządkiem stworzenia - i nad tym, co z tego wynika. Zmiana nocy i dnia, następowanie po sobie pór roku, urządzonych w tak doskonały sposób, odpowiednio do potrzeb sług Bożych - ile niezliczonego

pożytku im to przynosi! Czyż może się to zdarzyć samo z siebie, przypadkowo, bez twórcy, bez stwórcy, bez Tego, Kto stworzył to w tak doskonały sposób? To dzieło Allaha, Który wszystko urządził w najdoskonalszy sposób.

Spójrz teraz, niech Allah cię poprowadzi: Allah dał każdej rzeczy odpowiadające jej urządzenie, a następnie skierował każde stworzenie do tego, co jest mu pożyteczne, czego potrzebuje, bez czego to stworzenie nie mogłoby istnieć. Czyli każdej rzeczy dany jest odpowiadający jej wygląd i budowa, a następnie stworzenie to jest skierowane do tego, co jest mu niezbędne. Nawet zwierzęta - nierozumne, małe i duże - Allah skierował do każdego działania, które jest im pożyteczne i zapewnia im życie oraz trwanie ich istnienia. Jest to zaopatrzenie przez Allaha stworzeń w to, co im niezbędne. Widzimy, jak Allah w cudowny sposób natchnął te stworzenia - jak dążą do tego, co jest im pożyteczne, i jak to znajdują. Wszystko to wskazuje nam na wielką troskę Pana, a człowiek, rozważając to, dowiaduje się, że Allah jest Stwórcą, Panem wszystkiego, co istnieje, Tym, Kto daje udział każdemu, Tym, Kto nauczył stworzenia, dał im rozum, dzięki któremu otrzymują to, czego potrzebują, i unikają tego, co niesie im szkodę. Jest to bardzo wyraźny, jasny dowód na Jedyność i doskonałość Allaha.

Na ten dowód wskazuje Allah Najwyższy w Koranie, gdy przytacza rozmowę Musy z faraonem. Faraon zapytał go, kim jest jego Pan, na co Musa odpowiedział:

> *Nasz Pan to Ten, Kto nadał każdej rzeczy jej kształt, a następnie wskazał jej drogę*
>
> „Ta Ha" 20:50

Jeśli spojrzymy na to, jak zwierzętom wszczepiono to, czego potrzebują, jak mają się zachowywać, a także na złożone zachowania służące zdobyciu tego, co dla nich pożyteczne, i unikaniu tego, co dla nich szkodliwe, jak troszczą się o swoje młode - litość i miłosierdzie zaszczepione w nich, istotach nierozumnych, wobec własnych dzieci. Troszczą się o swoje młode, dopóki te nie dorosną i nie będą mogły istnieć samodzielnie. Czyż litość zaszczepiona w zwierzętach wobec ich

młodych nie jest największym znakiem obszerności Miłosierdzia Allaha? Tego, że Jego Wiedza i Mądrość obejmują wszystko, co istnieje?

Dowód trzeci: miłosierdzie Allaha obejmujące wszystko, co istnieje

Spójrz, niech Allah okaże ci miłosierdzie, na obszerność Miłosierdzia Allaha, które wypełnia sobą światy, obejmując każde stworzenie w każdym czasie i w każdym jego stanie. Ze Swego miłosierdzia stworzył On stworzenia. Ze Swego miłosierdzia powstrzymuje je od zniknięcia i strzeże ich. Ze Swego miłosierdzia zaopatruje każde Swoje stworzenie w to, czego potrzebuje, i zsyła na każde stworzenie miłosierdzie jawne i ukryte, bez którego żadne stworzenie nie mogłoby przetrwać nawet chwili.

Spójrz na miłosierdzie polegające na tym, że Allah naucza stworzenia tego, co związane jest z ich religią i życiem doczesnym, spójrz na miłosierdzie zdrowia cielesnego i każdego poszczególnego narządu, każdej twojej zdolności. Wspominaj łaski Allaha jako jeden z najpotężniejszych czynników umacniających twoją wiarę. Spójrz na łaskę dzieci, spójrz na zaopatrzenie, które daje Allah, spójrz na uprawy, ogrody, owoce, zwierzęta hodowlane, rozmaite niezbędne przedmioty użytku, które daje ci Allah. Spójrz na łaskę tego, że dany ci jest dom, dane są rozmaite przyjemności, radości. Łaski, które przynoszą ci pożytek i odsuwają od ciebie szkodę - wszystko to jest największym dowodem na Jedyność Allaha, który obdarza nas tymi wszystkimi łaskami. Jest to wskazanie na obszerność Jego Wielkoduszności, Hojności, zobowiązujące nas do wdzięczności i posłuszeństwa wobec Niego oraz skłaniające do dokonywania szczerych czynów dla Niego.

> *Czyż Ten, Kto stwarza, jest podobny do tego, kto nie stwarza? Czyż nie przyjmiecie napomnienia?*
>
> **„Pszczoły" 16:17**

I jakakolwiek łaska jest przy was, pochodzi ona od Allaha; a gdy dosięga was jakaś szkoda, zwracacie się do Niego, wołając.

Dowód czwarty: położenie ludzi dotkniętych nieszczęściem

Jeśli spojrzeć na ludzi, którzy znaleźli się w jakimś nieszczęściu, będących na krawędzi zguby, wystawionych na straszliwe niebezpieczeństwo - na ludzi cierpiących z powodu poniżającej biedy albo jakiejś bolesnej choroby, której ciężar zmusza ich do uciekania się do swego Pana. Zaczynają wzywać Go, okazując swoją potrzebę wobec Niego, prosząc Go o pomoc, i nagle nadchodzi odpowiedź od Najwyższego. Allah przyjmuje ich modlitwy, oddala od nich ten smutek i to nieszczęście, które ich dotknęło. Czyż nie jest to jeden z największych dowodów na istnienie Allaha, na Jego Jedyność, Wiedzę, Miłosierdzie oraz na to, że jest On jedynym, u kogo stworzenie może szukać schronienia? Na ten dowód rozumowy Allah wskazuje w Koranie w wielu miejscach:

„Kto odpowiada na wołanie potrzebującego, gdy Go wzywa, oddala zło i czyni was dziedzicami ziemi? Czyż jest jakiś bóg oprócz Allaha? Jakże mało pamiętacie o napomnieniu!" („Mrówki" 27:62);

> *A gdy wsiądą na statek, wzywają Allaha, szczerze wyznając Mu swą wiarę. Gdy zaś On ocali ich i wyprowadzi na suchy ląd, natychmiast zaczynają dodawać Mu współtowarzyszy*
>
> **sura „Al-Ankabut", ajat 65**

To rodzaj dowodu, gdy Allah ratuje ludzi w sytuacji krańcowej - niemal każdy z nas przekonał się o tym z własnego doświadczenia. Spójrz na położenie ludzi, których dotknęło jakieś nieszczęście: w chwili, gdy przydarza się im coś strasznego, ich serca przywiązują się do Allaha. Są związani wyłącznie z Nim, a ich języki nieustannie, natarczywie powtarzają swoją prośbę do Allaha o ratunek, a ich serca dążą do tego, aby otrzymać to ocalenie od Allaha. W takich chwilach

nigdzie już nie odwracają się od Allaha, ani w prawo, ani w lewo - ponieważ jest to niepodważalna wiedza, zrozumienie tego, że tylko On może oddalić od nich biedę i nieszczęście, i nie ma do kogo innego się zwrócić, u kogo innego szukać schronienia, na kim innym polegać. Dlaczego tak jest? Ponieważ stworzenie jest tak urządzone, że uznaje jedyność swego Pana i to, że tylko On naprawdę może przynieść mu pożytek albo wyrządzić szkodę, że cała władza spoczywa w Jego rękach. Odrzucić to może jedynie człowiek, którego naturę zepsuły rozmaite fałszywe idee.

Trzeba spojrzeć na to, jak bardzo stworzenia potrzebują we wszystkim swojego Pana. Zaprawdę, stworzenia są ubogie - potrzebują najpierw swojego stworzenia, a potem, gdy Allah je już stworzył, potrzebują, aby zapewnione było ich istnienie, wszystko to, co jest im pożyteczne od Allaha. Potrzebują, aby Allah oddalił od nich to, co jest dla nich szkodliwe, i proszą Allaha bądź to językiem, bądź swoim położeniem, a Allah daje im to, czego potrzebują. Ocala ich i ratuje od wszelkiej biedy, i do nikogo tak nie dążą, jak do Allaha. Jeśli spotyka ich nieszczęście, tylko u Niego szukają schronienia. Ilu jest tych, których biedę oddalił Allah? Ilu jest tych, których ocalił od nieszczęścia? Ilu strapionych pocieszył Allah? Ilu potrzebujących dał wszystko, czego im trzeba? Ilu jest tych, których uratował, i ilu ginących wybawił? Potrzeba Niego we wszystkich sytuacjach jest jawna, oczywista dla każdego - Allah nie potrzebuje nikogo, a zaprzeczyć temu może jedynie człowiek wyniosły.

Dowód piąty: odpowiedź Allaha na modlitwy

Jest to również jeden z niepodważalnych dowodów na panowanie Allaha, na Jedyność Allaha w tym, że odpowiada On na modlitwy w każdym czasie. Stworzenia nie są w stanie zliczyć tego, co Allah daje proszącym, oraz tego, na ile modlitw odpowiada tym, którzy Go proszą - bez względu na to, czy są to ludzie prawi, czy grzesznicy, czy wierzący muzułmanie, czy niewierni. Nie sposób zliczyć, na ile modlitw odpowiada Allah, gdyż słudzy Allaha nieustannie otrzymują to, czego potrzebują. Najczęściej zdarza się tak, że nie znają żadnej innej przyczyny, nie widzą żadnej innej widocznej przyczyny tego, co otrzymali,

oprócz modlitwy. Jeśli ich zapytasz, co było przyczyną tego, że otrzymali to, czego chcieli, nie będą w stanie wskazać innej przyczyny niż modlitwa do Allaha i dążenie do Jego Miłosierdzia. Ten dowód jest jawny, oczywisty, ludzie są świadkami jego ujawniania się w każdym czasie, a odrzucić to może jedynie człowiek wyniosły, sprzeciwiający się prawdzie. Ludzie wzywają Allaha, zwracają się do Niego, prosząc Go o to, co niezbędne dla ich religii, zwracają się do Niego, prosząc o to, co niezbędne dla ich życia doczesnego, a następnie otrzymują odpowiedź. Allah mówi w surze „Krowa" o dwóch kategoriach ludzi - o tych, którzy proszą Allaha jedynie o to, co dotyczy życia doczesnego, oraz o tych, którzy proszą Allaha o to, co dotyczy życia doczesnego, a zarazem proszą Go o dobro w życiu ostatecznym:

> *Wśród ludzi są tacy, którzy mówią: «Panie nasz! Obdarz nas na tym świecie!» - lecz nie mają oni żadnego udziału w życiu ostatecznym. Są też wśród nich tacy, którzy mówią: «Panie nasz! Obdarz nas dobrem na tym świecie i dobrem w życiu ostatecznym, i ochroń nas od kary Ognia!» Tym przypadnie udział z tego, co zyskali*
>
> „Krowa" 2:200–202

Jest to jeden z niepodważalnych dowodów: gdy człowiek, odczuwając potrzebę czegoś, zwraca się do Allaha, otrzymuje odpowiedź. Widzi to wyraźnie, widzi przyczyny tego, jak otrzymał odpowiedź od Allaha, i to rozumie. Jeśli go zapytasz, jako przyczynę wskaże jedynie swoje poleganie na Miłosierdziu Allaha i prośbę skierowaną do Allaha.

Dowód szósty: znaki proroków

Jest to jeden z jawnych dowodów na istnienie Allaha. Są to nadprzyrodzone znaki, cuda, jakimi Allah obdarzył proroków Swoimi Rękami - dowody jasne, niepozostawiające żadnej możliwości sprzeciwu. Allah okazuje Swoim prorokom cześć i pomoc, i jest to ważny dowód na Jego istnienie. Prorocy otrzymują zwycięstwo od Allaha, On daje im chwalebny finał (tzn. zwycięstwo pozostaje po

stronie proroków, a Allah rozbija ich wrogów, pozostawiając ich poniżonymi i ukaranymi za odrzucenie jasnych dowodów i wiedzy). Jest to dowód na istnienie Allaha, przekazany licznymi drogami przekazu, znany zarówno zwykłym, jak i wybitnym ludziom, ludom, narodom. Przekazywany był na wiele sposobów z pokolenia na pokolenie w postaci cudów posłańców. Jest to jeden z jawnych dowodów, równie oczywisty jak słońce i księżyc. Jest to dowód na istnienie Tego, Kto posłał tych proroków, na Jego Jedyność, Wielkość Jego Władzy, na doskonałość Jego Potęgi, na to, że Jego Wiedza i Mądrość obejmują wszystko, co istnieje - a odrzucić to może jedynie człowiek wyniosły, który wywyższył się w samym sobie.

Dowód siódmy: niebiańskie przesłania

Allah Najwyższy zesłał wszystkim Swoim posłańcom rozmaite pisma i ustanowienia, a Muhammadowi, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, zesłał wielką Księgę - Koran, oraz Sunnę, która niesie dobro dla wszystkich stworzeń, a także szczęście dla ich religii i życia doczesnego. Koran i Sunna zawierają to samo, co poprzednie przesłania zesłane przez Allaha. Zawierają znaki, niepodważalne dowody, które są wyzwaniem dla stworzeń istniejących w każdym czasie, i pozostają dowodem bez względu na to, że istnieją różne ludy i wspólnoty. Wszystkie te księgi zesłane przez Allaha ukazują niemoc ludzi, ich słabość, ukazują Potęgę i Mądrość Allaha.

Jeśli człowiek spojrzy na Wielki Koran, na te prawdziwe relacje, które on zawiera, spojrzy na sprawiedliwe prawa, doskonałe ustanowienia, na to, że niesie on ludziom pożytek doczesny i religijny, oddala od nich szkodę, że zawiera wielkie dobro i przewodnictwo dla ludzi - zobaczy doskonały porządek w Piśmie Allaha. Taki człowiek musi wiedzieć, że zostało to zesłane od Mądrego, Chwalebnego i Hojnego Pana. To samo dotyczy Sunny Proroka. Jeśli człowiek spojrzy na Sunnę Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, na doskonały szariat[2], w którym zawarta jest religia prosta, prosta droga, prosta we wszystkich kwestiach - wówczas nawet część tego rozważenia wystarczy, by bezwarunkowo uznać Jedyność Allaha, Który zesłał doskonałe prawo, doskonały

system. On jest Wielkim Panem, Mądrym w Swoich ustanowieniach, w Swojej religii, a tak samo Mądry jest w Swoim przeznaczeniu, w prawach, którymi ustanowił porządek stworzenia.

Dowód ósmy: naturalna skłonność (fitra)

Natura (fitra) zaszczepiona w człowieku zmusza go do uznania istnienia Allaha, istnienia Jedynego Stwórcy. Natura człowieka jest tak urządzona, że jest gotowa bezwarunkowo uznać swego Stwórcę oraz to, że Jego Moc i Wola są wszechprzenikające - ponieważ stworzenia potrzebują uzyskiwać pożytek i unikać szkody. Każdy rozumny człowiek wie, że potrzeba stworzenia względem Stwórcy jest większa niż jakakolwiek inna potrzeba, a natura człowieka jest zmuszona do tego, by znać swojego Jedynego Stwórcę, Który rozporządza wszystkim, Który zapewnia człowiekowi istnienie. Właśnie to jest naturą (fitrą). Allah Najwyższy mówi:

> *Taka jest wrodzona natura, z którą Allah stworzył ludzi*
>
> **sura „Rzymianie", ajat 30**

Od tej natury odejść mogą jedynie ludzie, których zwiodły szatany, wypaczając ich naturę rozmaitymi fałszywymi naukami, zwodniczymi fantazjami, ideologiami, poglądami i teoriami. Jeśli zaś pozostawić człowieka - jak wskazuje na to hadis[3] - wolnym od wpływu tych szatanów i fałszywych ideologii, wówczas jego natura nie odchodzi od dążenia do swego Pana. Wtedy człowiek zwraca się do swego Pana we wszystkim, aby uzyskać pożytek, aby oddalić od siebie szkodę, zwraca się do Niego, czcząc jedynie Jego i uznając za boga jedynie Jego.

Dowód dziewiąty: rychła zapłata już w życiu doczesnym

Również jednym z ważnych dowodów na Jedyność Allaha i doskonałość Jego atrybutów jest to, że ludzie czyniący dobro na tym świecie otrzymują rychłą nagrodę, a ludzie czyniący zło i bezprawie otrzymują swoją karę już na tym świecie. Ludziom, którzy podtrzymują więzy pokrewieństwa, czynią dobro dotkniętym nieszczęściem, pomagają potrzebującym - Allah daje nagrodę już na tym świecie. Podobnie ludziom, którzy wydają na drodze Allaha i pomagają innym, Allah okazuje na tym świecie dobro, wynagradza im to dokonane dobro Swoją hojnością, wielokrotnie zwracając to, co wydali. Allah otwiera im drzwi możliwości uzyskania udziału z racji ich dobrych uczynków. A ci, którzy choć trochę zastanawiają się nad tym, co dzieje się wokół, rozumieją, dlaczego Allah dał obszerne miłosierdzie jakiemuś człowiekowi, dlaczego są dla niego otwarte drzwi zaopatrzenia, uzyskiwania udziału, dlaczego we wszystkim dawane mu są ułatwienia. Rozumieją, że przyczyną tego wszystkiego są prawe uczynki człowieka - to, że podtrzymywał więzy pokrewieństwa, czynił dobro wobec ludzi, czyli jego wcześniejsze dobre czyny. Czyż nie wskazuje to na to, że Allah śledzi i wie o wszystkim, o tym, co zyskała każda dusza, i wynagradza według zasług? Człowiek rozumie, że jeśli na tym świecie dawana jest taka nagroda za dobre uczynki, to jest to dla niego naoczny przykład ze strony Allaha, że nagroda w świecie przyszłym będzie o wiele większa.

Z pewnością nie sposób wymienić tych dobrodziejstw z osobna, niewątpliwie ludzie widzą zdumiewające rzeczy potwierdzające tę zasadę. Allah Najwyższy mówi:

„Cokolwiek wydacie na drodze Allaha, zostanie wam w pełni zwrócone” („Łupy” 8:60);

> *Jeśli będziecie wdzięczni, obdarzę was jeszcze bardziej*
>
> **„Ibrahim” 14:7**

Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Kto pragnie, by dano mu więcej udziału i by przedłużone zostało mu życie, niech podtrzymuje więzy pokrewieństwa". Al-Buchari i Muslim.

Jakże wiele dobrodziejstw okazuje Allah tym, którzy czynią dobro! Jak wielu wynagradza Allah spośród tych, którzy wydają na Jego drodze, ludzi, którzy podtrzymują więzy pokrewieństwa i litują się nad ludźmi - jak wielu takim pomaga Allah i oddala od nich nieszczęścia! Odwrotnie jest z przestępcami, którzy grzeszą, zrywają więzy pokrewieństwa, uciskają innych - Allah zsyła na nich kary, w zależności od ciężaru ich przestępstwa. Ludzie na własne oczy widzą kary na tym świecie, gdy ktoś popełnia coś złego, a następnie spotyka go kara od Allaha. Ludzie są przekonani, że jest to odpłata za wszystkie grzechy, które popełnili. Jeśli ludzie się zastanowią, zaczną analizować to, co dzieje się wokół, przypomną sobie wydarzenia historyczne - wówczas zobaczą związek dobrych i złych przyczyn z ich skutkami. Wtedy poznają Jedyność i Panowanie Allaha, doskonałość Jego atrybutów, Jego Sprawiedliwość i Miłosierdzie. Nie mówiąc już o tym, że wskazuje to na istnienie Allaha, gdyż obowiązuje zasada: jeśli coś wskazuje na cechę i działanie, to odpowiednio zawiera też wskazanie na samą istotę.

ROZDZIAŁ DRUGI: DROGI POZNANIA ALLAHA

Dróg poznania Allaha jest wiele i są one szerokie - nie sposób ograniczyć ich do określonej liczby. Wiedz, że dróg poznania Allaha jest wiele, zależy to od potrzeby człowieka, czyli od tego, czego potrzebuje, a każdy wyraża to na swój sposób. Drogi mogą być ogólne i mogą być szczegółowe, w zależności od sytuacji, w jakiej znajduje się człowiek, od okoliczności, w których się znajduje. Ogólnie rzecz biorąc, wszystko, co się dzieje, wszystko, co poznaje rozum, wszystko, co widzą oczy, wszystko, co odczuwają zmysły człowieka - porusza się jakiekolwiek zwierzę czy przedmiot, czy się nie porusza - wszystko to są dowody, stanowiące niepodważalny argument na rzecz Jedyności Allaha, i jest to znak na to wskazujący.

Jak powiedział pewien poeta, a słowa te często przytaczamy:

„W każdej rzeczy jest znak wskazujący na to, że On jest Jedyny"

Lecz o ile są to poszczególne przejawy, subtelne, indywidualne momenty, o tyle często są one szybciej pojmowane przez rozum i serce, gdy widać takie naoczne przykłady. Przytoczmy przykłady od poprzedników i ludzi współczesnych, każdy z nich pojmuje to na swój sposób, tak jak jest to dla niego najbliższe.

Jednego z nich zapytano: „Jak poznałeś swego Pana?". Powiedział: „Zaprawdę, odchody wskazują na to, że przeszedł tędy wielbłąd, a ślady wskazują na to, że przeszedł tędy ktoś. Czyż niebo, obdarzone znakami zodiaku, i ziemia, w której są drogi, i morza, w których są fale, nie wskazują na Wszechwiedzącego, Wszechznającego Allaha?".

Inny przypadek - grupa ateistów zebrała się u pewnego uczonego, u Abu Hanify[4], niech Allah okaże mu miłosierdzie. Zapytali: „Co wskazuje na istnienie Stwórcy?". Powiedział: „Poczekajcie! Moje myśli są teraz zajęte inną sprawą, dzieje się coś dziwnego...". Zapytali: „Co się stało?". Powiedział: „Właśnie po

Tygrysie płynie ogromny statek, załadowany rozmaitymi towarami, i ten statek sam płynie tam, dokąd trzeba, wraca z powrotem, a nikt nim nie kieruje, nikt go nie prowadzi i nie ma na nim kapitana". Powiedzieli mu: „Czyś ty oszalał?". Powiedział: „Dlaczego?". Powiedzieli: „Czyż człowiek obdarzony rozumem może uwierzyć w to, co mówisz?". Powiedział: „A jak wasze umysły mogły uwierzyć, że ten świat, ze wszystkimi rodzajami, rozmaitymi klasami stworzeń, zdumiewającymi zdarzeniami - ten porządek stworzenia, te krążące planety, wszystko to, co się dzieje - istnieje bez tego, kto to wywołuje? Jak to wszystko, co się porusza, porusza się bez tego, kto tym porusza?". Wówczas zaczęli wyrzucać sobie własną głupotę.

Zapytano innego człowieka: „Jak poznałeś swego Pana?". Powiedział: „Spójrzcie na tę kroplę, którą mężczyzna wrzuca do łona kobiety, i jak Allah z tej kropli poprzez liczne etapy tworzy człowieka, jak tę kroplę zamienia w zakrzepłą krew, potem w kawałek mięsa, i tak aż do ostatniego etapu, gdy przemienia się on w doskonałego człowieka z pełnym zestawem wszystkich narządów - zewnętrznych i wewnętrznych. Ma słuch, którym słyszy wszystkie dźwięki. Ma wzrok, którym widzi zachodzące zjawiska. Ma rozum, dzięki któremu znajduje to, czego potrzebuje i co jest mu pożyteczne. I ma dwie ręce, którymi bierze to, czego potrzebuje, i wykonuje nimi rozmaite precyzyjne czynności. Ma dwie nogi, dzięki którym chodzi. Ma wiele narządów, stworzonych do różnych celów. Ma otwory, przez które wchodzi do ciała to, co je odżywia, i inne otwory, z których wychodzi to, co jest dlań szkodliwe. Jest to zdumiewające, złożone stworzenie. Gdyby wszystkie stworzenia się zebrały, aby w ten sposób stworzyć jednego człowieka, w tak mądrym, zdumiewającym dziele - nie zdołałyby tego dokonać. Czyż nie jest to dowód i niepodważalny argument na istnienie Stwórcy?". Ten niepodważalny dowód Allah Najwyższy wielokrotnie przytoczył w Koranie.

Innemu człowiekowi powiedziano: „A jak ty poznałeś swego Pana?". Powiedział: „Poznałem Go dzięki zmianom stanowczych zamiarów i dążeń. Czasem człowiek ma stanowczą decyzję, by coś zrobić, bez żadnego wahania, jest nastawiony zrobić właśnie tak, a nie inaczej. I nagle, całkiem bez przyczyny, jego determinacja gdzieś odchodzi, ustępując już innej decyzji, i gwałtownie zmienia się jego pragnienie porzucenia tego. Czyż nie dlatego, że Allah jest

Wszechmocny? Czyż nie rozporządza On sercami ludzi dokładnie tak, jak rozporządza ich ciałami? Może On odwieść człowieka od jego stanowczego zamiaru z Własnej łaski, z Własnej dobroci, chroniąc religię człowieka, okazuje mu dobroć, a człowiek nawet tego nie czuje". Prosimy Allaha o dobroć i ułatwienie we wszystkich naszych sprawach, w sposób najłatwiejszy z możliwych.

Innego człowieka zapytano: „A ty jak poznałeś swego Pana?". Na to odpowiedział: „O, jakże często dotykały mnie rozmaite smutki i nieszczęścia, a Allah wybawiał mnie od tych smutków i nieszczęść. Jak często byłem chory i prosiłem Allaha o uzdrowienie, a On mnie uzdrawiał. Byłem biedny, a On mnie wzbogacił. Byłem zbłąkany, nie znający prostej drogi - okazał mi dobroć i poprowadził mnie. Dzieje się to nie tylko ze mną - ileż takich łask, skoro On okazuje Swoim stworzeniom podobnego rodzaju łaski i inne, którym nie ma liczby! To zmusza mnie do uznania Jedyności Allaha, uznania Jego Potęgi, Jego Miłosierdzia".

Jeszcze innego człowieka zapytano: „A jak poznałeś swego Pana?". Powiedział: „Widziałem, i ludzie widzą na tym świecie śmierć i zgubę przestępców, grzeszników, i ich haniebny koniec. Widzę ja, i widzą ludzie, jak czyniący dobro osiągają piękny, chwalebny koniec, jak Allah na tym świecie przyspiesza karę lub nagrodę, aby wiedzieli Go i podporządkowali się Jemu Jedynemu, i czcili tylko Jego jednego".

I zapytano innego: „Jak poznałeś Allaha?". Powiedział: „Poznałem Go przez to, jak zsyła On Swoje łaski sługom właśnie wtedy, gdy ich potrzebują. Spójrzcie na ten deszcz - spada, gdy ludzie go potrzebują, a gdy ludzie zaczynają się obawiać, że jeśli będzie padał dłużej, przyniesie wielką szkodę, wówczas ustaje. Gdy nadchodzą sytuacje krytyczne, przychodzi wybawienie od Allaha. I przychodzi do ludzi właśnie to, czego potrzebują, dokładnie wtedy, gdy tego potrzebują. A narządy człowieka, jego siły, zdolności Allah daje stopniowo, w miarę jak pojawia się w tym potrzeba. Czyż to wszystko może być przypadkiem? Czyż nie ma on stanowczego przekonania, że Ten, Kto daje ludziom, kiedy tego potrzebują, jest właśnie Panem, Jedynym godnym czci, Chwalebnym. Poznanie Allaha jest palącą potrzebą ludzi, wyższą niż wszystkie inne potrzeby. Konieczność poznania Allaha

przez człowieka przewyższa wszystkie inne jego potrzeby, a Allah ułatwia człowiekowi drogę do tego poznania, otwiera przed nim drzwi na tę drogę, wyjaśnia dowody, ponieważ człowiek tego potrzebuje".

Innego człowieka zapytano: „Jak poznałeś Allaha?". Odpowiedział tak: „Poznałem istnienie Allaha przez to, że Allah nauczył człowieka tego, czego ten nie wiedział. Człowiek wychodzi z łona swojej matki, nie wiedząc zupełnie nic, a Allah daje mu narzędzia poznania i ułatwia mu drogi poznania. Człowiek zaczyna się uczyć krok po kroku, zadaje pytania związane ze swoją religią, aż staje się uczonym. A przecież wcześniej nic nie wiedział. To samo dotyczy spraw doczesnych - człowiek nic nie wie, stopniowo poznaje rzeczy związane ze swoim życiem doczesnym, aż staje się biegłym, wybitnym specjalistą, wynajdującym zdumiewające rzeczy, a Allah mu to ułatwia. Jakże zdumiewające jest to, że tablica, na której można pisać, jeśli jest zapełniona jakimiś napisami, nie pomieści już innego napisu, dopóki się nie zetrze tego, co napisano - a rozum człowieka nieustannie poznaje, zachowuje i pojmuje nowe rzeczy, zdobywa rozmaite rodzaje wiedzy. I im większe jego poznanie, tym silniejsza jego pamięć - może zachować więcej, a jego myślenie staje się coraz szersze. Czyż jest to w mocy człowieka? Czyż nie jest to największy dowód na wielkość Allaha, na Jego Jedyność i Doskonałość, i na obszerność Jego Miłosierdzia?".

Innego człowieka zapytano: „A ty jak poznałeś swego Pana?". Odpowiedział: „Spójrzcie na te nasiona i pestki, które sadzi człowiek - z tych pestek wyrastają palmy, rozmaite drzewa i pożyteczne, smaczne owoce. Spójrzcie na ziarna: człowiek wrzuca je do ziemi, a następnie wyrastają z nich rozmaite rodzaje zbóż, w których jest pożywienie dla człowieka i zwierzęcia. I powtarza się to za każdym razem, każdego roku plon wydaje owoce z tego, co niezbędne człowiekowi, wystarczające dla sług Allaha, a nawet więcej, niż im potrzeba. Czyż nie jest to oczywisty dowód na istnienie Allaha, na Jego Potęgę i Jego Troskę?". Allah Najwyższy wskazuje na to w Koranie:

„Allah rozłupuje ziarno i pestkę. Wydobywa żywe z martwego i wydobywa martwe z żywego" („Trzody" 6:95);

> *Czy widzieliście to, co siejecie? Czy to wy to uprawiacie, czy też My to uprawiamy?*
>
> **sura „Al-Waqi'a", ajaty 63–64**

Pewnego człowieka, który uwierzył w Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, zapytano: „Jak uwierzyłeś tak szybko? Co cię do tego skłoniło?". Odpowiedział: „Przyjrzałem się i zobaczyłem, że nie ma nic takiego, co On nakazał, a rozum powiedziałby: «Lepiej, żeby tego nie nakazano. Po co to wszystko?». I nie ma nic takiego, co On zakazał, a rozum powiedziałby: «Lepiej, żeby to było nakazane!»". Ten człowiek dzięki światłu swego umysłu, dzięki sile swego rozumu, upewnił się o prawdziwości Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, we wszystkim, z czym przyszedł - że niesie to pożytek, oddala szkodę i odpowiada zdrowemu rozsądkowi ludzi.

Jeszcze innego człowieka zapytano: „Jak poznałeś swego Pana?". Odpowiedział: „Poprzez to, że człowiek odczuwa słodycz dobrych uczynków i odczuwa gorycz złych uczynków - to dowód sercowy. Człowiek, dokonując jakichś złych czynów, czuje, że jest obserwowany, że ponosi odpowiedzialność. Jeśli robi coś złego, odczuwa gorycz i przykrość, nawet jeśli inni ludzie nie wiedzą o jego grzechu. I odwrotnie - jeśli robi coś bogobojnego, odczuwa radość, słodycz tego. Chodzi tu o tych, którym Allah pomógł osiągnąć taki stopień. Kto to wszystko posiada, ten jest skłaniany ku osiągnięciu doskonałości wiary, wzrasta jego przekonanie. Człowiek odczuwający słodycz z uczynków posłuszeństwa odczuwa też przyjemność ze swego przekonania, i odwrotnie - jeśli jego dusza nakazująca mu coś złego zwycięża, zaczyna popełniać przewinienia i odczuwa z tego powodu udrękę. Wszystko to skłania człowieka do poznania Allaha i Jego Jedyności".

Innego człowieka zapytano: „Jak poznałeś swego Pana?".

Powiedział: „Przyczyny na tym świecie są urządzone według pewnego wzoru, systemowo. Czasem zdarza się tak, że pewna przyczyna jest potrzebna, aby uzyskać określony rezultat, i nie osiągniesz go, jeśli sięgniesz po inną przyczynę.

Ale czasem te przyczyny nie działają - dzieje się coś innego: zdarzają się rzeczy bez zwykłych, typowych dla nich przyczyn.

Mądrość Allaha polega bowiem na tym, że nie wszystko dzieje się według planu, ale też nie spontanicznie. Pomaga to człowiekowi działać na tym świecie. Gdyby nie wiedział, do jakiego skutku prowadzi ta czy inna przyczyna, jego życie byłoby niemożliwe. Lecz czasem te przyczyny nie działają i dzieje się odwrotnie. Po co jednak? Po to, aby człowiek nie pomyślał, że te przyczyny są samodzielne i działają niezależnie od Stwórcy. Dlatego Allah niekiedy sprawia, że ten związek przyczynowo-skutkowy nie działa, aby ludzie wiedzieli, że to właśnie Allah wszystko to ustanawia.

Aby nie dopuścić do dwóch skrajności, Allah sprawił, że wszystko, co się dzieje, dzieje się poprzez jakieś przyczyny. Przyczyny bywają szariatowe i bywają zwykłe - w ten sposób poznajemy niekończące się Miłosierdzie Allaha. A także po to, aby ci, którzy coś robią, mogli działać, gdyż Allah ustanowił związek między działaniem a skutkiem. Dzieje się to zgodnie z prawem, które ustanowił Allah Najwyższy i które pozwala człowiekowi żyć i orientować się w tym świecie, dokonywać czynów szariatowych lub codziennych, wiedząc przy tym, do jakiego skutku to doprowadzi.

Lecz czasami Allah pozbawia przyczyny ich skutków - jak na przykład dzieje się to z cudami proroków, którzy otrzymują znaki od Allaha, zdarzają się też nadprzyrodzone cuda u prawych sług, i to umacnia ludzi w ich wierze. Wtedy widzą, że wszystkim rozporządza Jedyny Pan".

Proroka Ibrahima, pokój z nim, chciano spalić w ogniu[5]. A ogień z woli Allaha ma właściwość palenia, i wszyscy to wiedzą - podobnie jeśli włożyć palec w ogień, to nastąpi oparzenie. Wszyscy wiedzą, że gdyby teraz włożyć rękę do ognia, nie byłoby tam chłodno. Allah ustanowił bowiem te związki przyczynowo-skutkowe dla poznania Jego Mądrości, dla ułatwienia sługom, lecz gdy Ibrahima, pokój z nim, wrzucono w ogień, Allah Najwyższy powiedział:

> *Bądź chłodny i bezpieczny dla Ibrahima*
>
> **„Prorocy" 21:69**

Niektórzy komentatorzy Koranu opowiadają o nożu, którym chciano zarżnąć Isma'ila, pokój z nim - nie zdołał on przeciąć mu gardła, gdy Ibrahim, pokój z nim, chciał złożyć syna w ofierze na rozkaz Allaha[6]. Zdarzają się też inne rzeczy, które nie mają u swych podstaw powszechnie znanych przyczyn - na przykład to, jak przyszedł na świat 'Isa, pokój z nim, od matki bez ojca. Albo jak Jahja, syn Zakariji, pokój z nimi obydwoma, urodził się rodzicom niezdolnym mieć dzieci. Jego żona była bezpłodną staruszką, a i sam Zakarija, pokój z nim, osiągnął już kres starości, gdy nagle urodził się im syn Jahja. Zakarija, pokój z nim, powiedział:

„Panie mój! Jakże będę miał chłopca, skoro moja żona jest bezpłodna, a ja osiągnąłem już wiek sędziwy?" Powiedział: „Tak właśnie będzie! Twój Pan powiedział: «Dla Mnie jest to łatwe»" (sura „Marjam", ajaty 8–9);

Wiele jest podobnych rzeczy, aby ludzie wiedzieli, że Tym, Kto tym wszystkim rozporządza, jest bezsprzecznie Allah, który powiązał rzeczy ze sobą związkami przyczynowo-skutkowymi, lecz może też rozporządzać związkami nietypowymi. Jak już powiedzieliśmy, wskazują na to cuda proroków i prawych sług. Wszystko to są niepodważalne dowody na Jedyność Allaha, na Jego Boskość, na Jego Panowanie.

Innego człowieka zapytano: „A jak poznałeś swego Pana?".

Odpowiedział: „Przyjrzałem się temu, czym Allah żywi ludzi. Przyjrzałem się zaopatrzeniu, przyjrzałem się ludziom, którzy mają wiele - nieruchomości, liczne dochody - i wtedy, gdy zaczynają polegać na tych rzeczach, staje się dla nich to ciężarem, pojawiają się liczne długi, i wszystko dzieje się nie tak, jak tego oczekują i na co liczą.

Następnie przyjrzałem się innym ludziom, którzy nie mają nic - ani domów, ani majątku, ani dochodów, ani bogactwa - a Allah rozmaitymi sposobami ułatwia im tak, że człowiek nawet nie potrafi pomyśleć, skąd i jak może się pojawić to, czego byłoby mu wystarczająco na zaopatrzenie.

Allah daje takiemu słudze błogosławieństwa i ułatwia mu zaopatrzenie. Tacy ludzie, w porównaniu z poprzednimi, czują się wolni, ich dusze są spokojne, a życie mają radosne. Dlaczego tak jest? Dlatego, że nie zaprzeczali związkowi przyczynowo-skutkowemu, uznając, że taka jest Mądrość Allaha. Robili to, co od nich zależało, szanowali przyczyny ustanowione przez Allaha, lecz przy tym nie polegali na przyczynach, a polegali jedynie na Tym, Kto rozporządza tymi przyczynami i skutkami.

Ich serca wciąż są skierowane ku temu, co jest u Allaha, wciąż mają nadzieję, że Allah ułatwi im zaopatrzenie, i wtedy przychodzi zaopatrzenie od Allaha. Nie ma u nich ciągłego ciężaru, lęku przed zniknięciem przyczyn, na które twardo liczą - wciąż czekają na Allaha, robiąc to, co od nich zależy. Ci pierwsi zaś przeciwnie - sercem są przywiązani do swego majątku.

Czyż nie właśnie przez to poznaje się Pana? Czyż nie przez to poznaje się, że wszystko należy do Niego i znajduje się w Jego rękach? Jeśli spojrzymy na mądrych i silnych ludzi, którzy pracują dniem i nocą, lecz ich zaopatrzenie jest bardzo ograniczone - a odwrotnie, jeśli spojrzeć na niezbyt mądrych i silnych ludzi, Allah ułatwia im zaopatrzenie, czyniąc ich pracę łatwą. Wszystkie te znaki zmuszają rozumnego człowieka do poświadczenia, że Allah jest Jedynym, Kto rozporządza wszystkim, i że wszystko jest w Jego rękach".

Innego człowieka zapytano: „A jak że poznałeś swego Pana?". Na to odpowiedział: „Poznałem swego Pana po kolejnych zmianach położenia ludzi, po kolejnych okresach wielkości i okresach poniżenia, po kolejnych okresach bogactwa i biedy, które zachodzą zarówno z przyczyn, jak i bez przyczyn".

Innego człowieka zapytano: „A jak poznałeś swego Pana?". Odpowiedział: „Zobaczyłem potwierdzenie słów Allaha: „I nie ma ani jednego zwierzęcia, dla

którego nie byłoby zaopatrzenia od Allaha", i potwierdza się to licznymi przykładami wokół nas. Jak na przykład słabe istoty, które - jak by się mogło zdawać - nie mają możliwości uzyskania zaopatrzenia, a Allah je żywi. Każdemu Allah ułatwił przyczyny drogi do istnienia: jeden otrzymuje przez handel, inny - dzięki jakiemuś rzemiosłu, trzeci sieje, czwarty gdzieś pracuje albo komuś służy, piątemu przypada spadek, szósty hoduje zwierzęta, siódmemu ktoś niespodziewanie okazuje dobrodziejstwo, jedni o coś proszą, inni zaś nie proszą - otrzymują od tych, na których pracowali. A także inne znane przyczyny, które Allah ustanowił, aby słudzy uzyskiwali zaopatrzenie. Chwała i wywyższenie Temu, Kto daje zaopatrzenie i doprowadza je aż do najdrobniejszych stworzeń, małych muszek i mrówek, a także tych, którzy znajdują się na dalekiej pustyni - i tam dociera zaopatrzenie, i gdzieś na dnie oceanów i mórz, w mrokach - i tam dociera zaopatrzenie".

Szajch al-'Usajmin, niech Allah okaże mu miłosierdzie, przytoczył opowieść o wężu. Istnieje gatunek węża zupełnie ślepego - wypełza on ze swej norki, a następnie przybiera postać patyczka, to wszystko, co może zrobić. A ptaki, którymi się zazwyczaj żywi, same przylatują i siadają mu na pysk, i pozostaje mu jedynie je połknąć.

Zapytano jeszcze jednego człowieka: „A jak poznałeś swego Pana?". Odpowiedział: „Zaprawdę, do poznania Allaha jest wiele drzwi. A jedne z tych drzwi, przez które poznajemy Allaha, to fakt, że w czasach ostatecznych Allah dał ludziom możliwość dokonania rozmaitych odkryć w dziedzinie elektroniki. Głosy i światło pokonują ogromne odległości do dalekich miejsc. To On, Allah, nauczył człowieka tych wszystkich wynalazków, dał człowiekowi siły, by je zbudować, stworzył niezbędne materiały i metale, dzięki którym te rzeczy są wytwarzane. Następnie Allah pokierował człowiekiem, jak wyciągnąć z tego pożytek, jak to zastosować, jak to naprawić. Przed oczami ludzi jakby jakaś zasłona! Jeśli, na przykład, spojrzeć na niemowlę, które właśnie się urodziło - jak to bezradne stworzenie osiąga zdolność wysyłania rakiet w kosmos albo jak wynalazło Internet? To wszystko Allah, Który dał człowiekowi te zdolności. Te zdolności w rzeczywistości nie są we władzy tego stworzenia - widzimy, jak człowiek traci tę możliwość i bez swojej woli. Dziś może chodzić, coś robić, lecz jutro może już

stać się człowiekiem pozbawionym rozumu i zdolności. Allah nauczył człowieka wszystkiego - to jedna z licznych łask, darów. On jest Tym, Który tworzy przyczyny, i On jest Tym, Który tworzy skutki. To największy dowód na doskonałość Potęgi Allaha, Który dał słabemu stworzeniu zdolność dokonywania takich rzeczy - rzeczy, które ich przodkom wydałyby się zupełnie niemożliwe, bajeczne i zdumiewające".

Wszystkie te odpowiedzi zawierają w sobie wskazania na pewne wspólne prawdy. Wszystkie te odpowiedzi są słuszne, zmuszające rozum człowieka do uznania swego Pana i Jego Jedyności. Można przytoczyć wiele podobnych odpowiedzi i przykładów, i to jeszcze więcej niż tu przytoczono. Jeśli spojrzysz ogólnie na świat wyższy i na świat niższy, na wielkość stworzeń, na ich uporządkowanie i zdumiewający charakter, na doskonałą budowę tego wszystkiego, zobaczysz, jaki pożytek uzyskują światy. I wtedy dowiesz się, że ten świat ma Pana - Wielkiego, Potężnego Króla, Wszechmocnego, Któremu podporządkowane są wszystkie te światy, Któremu podporządkowane są wszystkie stworzenia, Który trzyma sługi za ich czuby. Dowiesz się, że wszystko, co dzieje się na niebiosach i na ziemi, jest we władzy Allaha, a słudzy są w pełni podporządkowani swemu Panu, że sami nie posiadają zupełnie niczego, wszystko jest w rękach Władcy. Spójrz ogólnym spojrzeniem na to wszystko, a teraz spójrz na to wszystko z osobna. Spójrz na zdumiewające strony stworzeń, jakie błyskotliwe mądrości w nich są. Spójrz choćby na samego siebie i na swoje cechy. Jakże zdumiewającym jesteś stworzeniem - ile mądrości w tobie ukryto, mądrości twego stworzenia! Dowiesz się, że Allah jest Panem, Stwórcą, dającym zaopatrzenie, rozporządzającym wszystkim, Mądrym we wszystkich Swoich sprawach.

> *A na ziemi są znaki dla przekonanych*
>
> **„Rozsiewające" 51:20**

Wszystkie stworzenia Allaha, wszystkie zdarzenia, które zachodzą z woli Allaha - wszystko to są znaki na to, że On jest Jedyny, że On jest Wielkim, Hojnym Panem, Wielkodusznym Królem.

ROZDZIAŁ TRZECI: DOSKONAŁY SZARIAT

Spojrzałeś na stworzenie i upewniłeś się co do istnienia Allaha i Jego atrybutów, a teraz spójrz na Jego doskonały szariat. Wszystko, o czym On mówi w Swoich księgach, jest prawdą, a na prawdziwość tego istnieją liczne dowody. Spójrz na te przesłania, które tam są, spójrz na ich prawdziwość - to cię przekona.

Teraz spójrz na prawa, które tam są - wszystkie one są sprawiedliwe. Wszystkie Jego przekazy są prawdziwe, a Jego prawa sprawiedliwe, wszystkie Jego prawa nakazują to, co dobre i pożyteczne, a zakazują wszystkiego, co złe, w czym jest szkoda.

Mijają czasy, upływają wieki i zmienia się położenie ludzi, a te prawa są stosowne w każdym miejscu, w każdym czasie - podobnych im, ani lepszych, nie było i nie będzie. Są zawsze na miejscu, a wszystko, co im się przeciwstawia, przynosi człowiekowi jedynie szkodę.

Jakkolwiek człowiek się rozwija, jakkolwiek zmienia się jego położenie, jakiekolwiek różne obyczaje i zwyczaje mają ludzie, prawa te przynoszą mu zawsze tylko dobro. Nigdy nie będzie tak, by było w nich coś szkodliwego - wskazują jedynie na to, co może przynieść mu wyłącznie pożytek.

Te prawa są zgodne z rozumem człowieka, gdyż prawdziwy rozum i uczucia - jak przytaczaliśmy wcześniej wypowiedź pewnego człowieka - nie znajdują w szariacie Allaha niczego niewłaściwego, nieaktualnego czy niewłaściwie ugruntowanego. Przeciwnie, zdrowe rozsądki świadczą, że nie może być praw lepszych, sprawiedliwszych, bardziej właściwych.

Czyż nie jest to jeden z największych dowodów na Wielkość Allaha, na Jego Potęgę, obszerność Jego Wiedzy, Mądrości, Miłosierdzia? Chwalebny jest Allah w każdym położeniu i w każdym czasie, za to, że stworzył stworzenia, i za to, że ustanowił ten szariat.

Piękne jest to, co stworzył, a mądre to, co ustanowił w prawie. Nie ma w tym żadnego braku i nie ma nic uczynionego na próżno, nie ma żadnej zabawy, nie ma niczego, co przeciwstawiałoby się mądrości z jakiejkolwiek strony - dlatego powiedziano w Koranie:

> *Takie jest dzieło Allaha, Który wykonał wszystko w doskonały sposób*
>
> **„Mrówki" 27:88**

Jest to dowód w rzeczach stworzonych, a wskazanie na szariat i jego doskonałość jest w słowach Allaha:

> *Czyje rozstrzygnięcia mogą być lepsze niż rozstrzygnięcia Allaha, dla ludzi przekonanych?*
>
> **„Stół zastawiony" 5:50**

DOWODY PRZEKAZANE (SZARIATOWE)

Dowód pierwszy: istnienie Pana jest oczywistsze niż wszystko inne

Jeden z głównych dowodów na istnienie Allaha jest zarazem tym najbardziej oczywistym, do czego wzywali posłańcy, pokój z nimi wszystkimi, swoje ludy, i tym umysłowym dowodem, na który zwracali uwagę i który przekazywali swoim ludom - a wszyscy oni byli w tym jednomyślni. Istnienie Pana jest oczywistsze i wyraźniejsze niż wszystko inne, jaśniejsze niż jakakolwiek rzecz, wyższe niż cokolwiek. Nie jest dopuszczalna żadna wątpliwość z żadnej strony. Dlatego wszyscy posłańcy mówili swoim ludom:

> *Czyż macie wątpliwości co do Allaha?*
>
> **„Ibrahim" 14:10**

Jest to pytanie wyrażające naganę wobec tych, którzy wątpią w Allaha, jest to pytanie wyjaśniające to, co utrwalone jest w umysłach ludzi i w ich naturze - że istnienie Allaha i Jego Jedyność są tym, co najbardziej oczywiste i najwznioślejsze, co może być. A ten, kto w to wątpi, jest człowiekiem wyniosłym, niezważającym na nic, niepojmującym, że swoją wątpliwością odrzuca zarówno rozum, jak i religię. Wszystko, co istnieje, samo istnienie i jego trwanie, zachowanie stworzeń, zdobywanie przez nie rozmaitych cech i doskonałości - wszystko to istnieje dzięki Allahowi. Dlatego On jest Pierwszy, nie ma nic przed Nim, dlatego powiedziano, że On jest Jawny i że to On jest Tym, Kto stworzył każdą rzecz, dlatego mówili posłańcy:

> *Czyż macie wątpliwości co do Allaha - Stwórcy niebios i ziemi?*
>
> **„Ibrahim" 14:10**

On jest Tym, Kto stworzył niebiosa i ziemię, świat wyższy i świat niższy ze wszystkimi niezliczonymi stworzeniami, które w nich są, Kto stworzył wszystko z nieistnienia i urządził wszystko w najlepszy sposób. Zaprzeczyć Mu może jedynie ten, kto postradał rozum, ten, czyje serce jest wywrócone, ten, czyja natura jest zepsuta i wypaczona, ten, czyje myśli się poplątały.

Większość wrogów posłańców była politeistami. Uznawali oni istnienie Pana i uznawali, że jest On Jeden, że On stwarza i rozporządza wszystkim, co istnieje, obdarza stworzenia darami, żywi je - jak na przykład lud Nuha, lud Saliha czy lud Huda i inni, pokój z nimi wszystkimi. Wśród nich byli jednak i ateiści, zaprzeczający istnieniu Allaha, jak faraon.

Faraon powiedział: „Cóż to za Pan światów?" („Poeci" 26:23).

I wtedy Musa, pokój z nim, przyszedł do faraona i powiedział, że są posłańcami Pana światów do niego, a on: „Cóż to za Pan światów?" - powiedział to lekceważąco, z naganą; nie było to pytanie człowieka, który chce wiedzieć, było to pytanie człowieka, który odrzuca. Faraon powiedział:

> *O, dostojnicy! Nie znam dla was innego boga oprócz siebie*
>
> **sura „Opowieść", ajat 38**

Wszyscy posłańcy przypominali swoim ludom, które ich odrzucały, przytaczając im jako dowód to, że On, Allah, jest Tym, Który stworzył wszystko, że On jest Panem światów, że On jest Panem pierwszych i ostatnich pokoleń. Przypominali swoim ludom o obfitości łaski Allaha, którą im okazywał. Każdy posłaniec mówił swojemu ludowi:

> *O ludu mój! Czcijcie Allaha, gdyż nie ma dla was innego boga oprócz Niego*
>
> „Wierzący" 23:23

Posłańcy przytaczali więc swoim ludom jako dowód to, że Allah jest Stwórcą, Panem rozporządzającym wszystkim, Dającym Łaski, a skoro Taki właśnie jest, to tylko On zasługuje na cześć, zasługuje na to, by wiele Go wspominać, wiele Mu dziękować i Go wysławiać. Wszystko to są dowody rozumowe, które odrzucić może jedynie człowiek, który odrzucił i swój rozum, i swoją religię.

Dowód drugi: to, co przydarzyło się poprzednim ludom

Wśród dowodów na istnienie Allaha, Jego Jedyność, doskonałość Jego atrybutów, Jego Potęgę - są wydarzenia, które przydarzyły się poprzednim wspólnotom. Dlatego posłańcy przypominali ludziom o historii ludów, które były przed nimi, o wydarzeniach, które przytrafiły się wspólnotom przekraczającym granice ustanowione przez Allaha. Posłańcy Allaha, pokój z nimi, przypominali swoim ludom o karach i nieszczęściach, które spadały na poprzednie wspólnoty jako owoc ich niewiary i wyniosłości, gdyż odrzucały posłańców - a to, co je spotkało, było przykładem kary w życiu ostatecznym. Ludzie na własne oczy widzieli kary, które spadały na poprzednie wspólnoty, jak Allah wytracił te ludy i wspólnoty, a ten, kto nie widział tego na własne oczy, dowiedział się o tym drogą przekazu od wielu ludzi, z pokolenia na pokolenie. Dlatego Allah uczynił to jednym z rodzajów znaków i dowodów, będących dowodem zarówno rozumowym, jak i zmysłowym. Allah mówi w Koranie:

> *Zamieszkiwaliście w siedzibach tych, którzy byli niesprawiedliwi wobec siebie samych. Było wam jasne, jak z nimi postąpiliśmy, i przytaczaliśmy wam przypowieści*
>
> „Ibrahim" 14:45

A także Allah Najwyższy mówi w Koranie:

> *Czyż nie wędrowali po ziemi i nie widzieli, jaki był koniec tych, którzy byli przed nimi?*
>
> **sura „Rzymianie", ajat 9**

Podobnie:

> *Zaprawdę, zniszczyliśmy osiedla, które były w waszej okolicy, i pokazaliśmy im rozmaite znaki - być może się nawrócą [do Allaha]*
>
> **„Wydmy" 46:27**

Dowód trzeci: doskonałość proroków i znaki, które im dano

Posłańcy sami byli jednym z przypomnień dla swoich ludów - poprzez to, jacy sami byli: szczerzy sercem i pragnący dobra dla ludzi. Poprzez to, jak obszerną wiedzą dysponowali, poprzez ich całkowitą prawdomówność we wszystkim - nigdy nie kłamali. Wszyscy posłańcy, pokój z nimi, byli ludźmi najbardziej wiedzącymi, prawdomównymi i najbardziej szczerymi sercem wobec ludzi, byli chronieni przed jakimikolwiek złymi cechami. I to również jest dowód na istnienie Allaha.

Jeśli przyszedł do ciebie najbardziej szczery, wiedzący, prawdomówny i najszlachetniejszy z ludzi i mówi ci o Allahu, to komu wierzyć, jeśli nie jemu? To już jest dowód. A jeśli do tego wszystkiego, co mówi, dochodzą jeszcze rozmaite zjawiska nazywane „cudami proroków", to jesteś po prostu zmuszony uznać: Allah oraz to, z czym przyszli posłańcy, pokój z nimi, jest prawdą. Lecz najważniejsze, do czego wzywali prorocy, to Jedyność Allaha w Jego Panowaniu, Atrybutach i Pięknych Imionach - wzywali do poznania Pana. Dlatego wszystkie znaki

proroków bezsprzecznie zaliczają się do ważnych dowodów na Jedyność Allaha, na to, że On jest Prawdziwym Królem.

Dowód czwarty: wszyscy posłańcy mówili to samo

Wszyscy posłańcy zgodzili się co do jednego i tego samego - najlepsi spośród ludzi zgodzili się co do jednego i tego samego. Ci najwyżsi wśród ludzi pod względem wiedzy, prawdomówności, sposobu wyjaśniania, swoich zalet i swojej doskonałości, zgodzili się co do jednego i tego samego. Jeśli słowa każdego posłańca są takie same, czyż nie jest to dowód na Jedyność Allaha? Skoro wszyscy nakazywali swoim ludom to samo: jedyność Allaha w czci, uznanie niepodważalności Allaha i Jego absolutnej doskonałości - jest to jedna z największych prawd. Są oni najlepszymi z ludzi pod względem rozumu, religijności i zalet, wszyscy mówili jak jeden głos. Allah Najwyższy mówi w Koranie:

> *Biada każdemu kłamliwemu grzesznikowi! Słucha on ajatów Allaha, które są mu recytowane, po czym wyniośle trwa w uporze, jak gdyby ich nie słyszał. Obwieść mu więc wieść o bolesnej karze*
>
> „Klęcząca" 45:7–8

Dowód piąty: świadectwo Allaha, aniołów, ludzi wiedzy i wszystkich idących prostą drogą

Allah Najwyższy Sam świadczy o Sobie, a jakie świadectwo może być wyższe niż świadectwo Allaha? Świadczą o tym aniołowie Jego, świadczą obdarzeni wiedzą, trzymający się prawdy: nie ma boga godnego czci oprócz Niego, Potężnego, Mądrego.

Wszyscy aniołowie, wszyscy obdarzeni prawdziwą wiedzą, wszyscy przywódcy ludzi, wszyscy prawi ludzie - na czele nich stoją prorocy i posłańcy, a następnie

bogobojni obdarzeni wiedzą, od których nie ma lepszych ludzi - wszyscy idący prostą drogą, wszyscy oni świadczą o tym, o Jedyności Allaha, i nikt z nich nie mówi czegoś przeciwnego. I kogo będziesz słuchał - ich, czy tych, którzy są pozbawieni rozumu? A jeśli ktoś mówi, że posiada wiedzę, lecz przy tym nie świadczy o tym, o czym świadczy Allah, a potem ci wyżej wymienieni - to znaczy, że jego wiedza nie jest wiedzą. Przeciwnie, jego wiedza niesie szkodę, rodzi w jego sercu wyniosłość - to wiedza, którą odziedziczył po wrogach posłańców. Allah Najwyższy mówi:

> *Kiedy przyszli do nich posłańcy z jasnymi znakami, cieszyli się z wiedzy, którą posiadali, a wtedy otoczyło ich (lub dosięgło) to, z czego szydzili*
>
> **sura „Ghafir", ajat 81**

W tym ajacie mowa jest o ateistach, materialistach, którzy przeciwstawiają swoje słowa jedynobóstwu i wierze, szydzą z naśladowców proroków. Mówi się dziś o nich, że są wrogami postępu, zacofanymi papugami, powtarzającymi to, co widzieli w książkach, ślepo podążającymi za baśniami. Mówią o wierzących jako o ludziach, którzy odstali od karawany cywilizacji.

Takie słowa, wypowiadane przez tych głupców o ciasnych umysłach, którzy naśladują ateistów, ich słowa i czyny, dając się oszukać wiedzą materialną, która w rzeczywistości niczym człowiekowi nie pomoże, jeśli utracił on ducha religii. Przeciwnie, ta wiedza stanie się dla niego szkodą, i szkody będzie więcej niż pożytku.

Największym złem tej wiedzy jest to, że dzięki niej ludzie wynoszą się, przejawiają wyniosłość wobec prawdy i wobec ludzi, uważają wiedzę religijną za nic niewartą, gardzą tymi, którzy podążają za wiedzą religijną. Choć w rzeczywistości jest to wiedza pożyteczna, która oczyszcza serca, daje ludziom dobrą moralność, czyni ich szczęśliwymi, daje im prostą drogę i dobro, oddalając od ludzi wszelkie zło.

Ateiści i ci, którzy ich naśladują, uważają ludzi wierzących za godnych pogardy - ich wiedza wszczepia w nich ducha wyniosłości. Dla nich człowiek godny pogardy jest niżej niż zwierzę, choć to oni sami w rzeczywistości są godni pogardy.

Choć ich cywilizacja osiąga pewien postęp, jest to postęp materialny, a cywilizacja ta jest materialistyczna. Postęp w sprawach materialnych grozi im zgubą. Jak można nazwać to kulturą, jeśli duchem takiej cywilizacji jest niesprawiedliwość, bezprawie, chciwość, żądza posiadania, zniewalanie słabych ludzi, szyderstwo i oszustwo?

Produkcja i gromadzenie broni niszczy uprawy, zabija dzieci. Cóż to za cywilizacja, której owocem jest rozlew krwi? Czyż to wszystko, co teraz powiedziano, nie jest niepodważalnym dowodem na pełnię Potęgi Allaha, Jego Sprawiedliwość i Mądrość?

Te wydarzenia, rzeczywistości, napomnienia, bolesne kary, którym Allah poddał ludzi, niestety, gdy się z nimi o tym rozmawia, nie dodają nic prócz wyniosłości. Są to ci, którzy przejdą od strasznej kary do jeszcze bardziej bolesnej kary. Są to ci, którzy błądzą w swojej wyniosłości. Są to ci, którzy dali się zwieść swojej cywilizacji, choć w rzeczywistości ta cywilizacja jest straszna i przerażająca. Allah mówi o takich ludziach - dopuśćmy, że będą mieli rozwój w technice - lecz Allah opisuje ich jako ludzi najbardziej nieświadomych. Allah Najwyższy mówi:

> *Znają oni z życia doczesnego jedynie to, co jawne, a wobec życia ostatecznego są beztroscy*
>
> **sura „Rzymianie", ajat 7**

Jakże wielkie napomnienia daje Allah! Lecz czy są serca, które je pojmują? Jak Allah wskazuje na Swoją Doskonałość i Swoją Mądrość! Lecz czy są tacy, którzy zdołają to pojąć? Serca jednak są, niestety, spowite zasłoną beztroski, wyniosłości i złudzenia, dusze skierowały się ku rzeczom, które przynoszą im szkodę i

zwodzą swym blaskiem, oczarowującym ich spojrzenia. Allah Najwyższy mówi o takich ludziach:

> *Oto jak upiększono to dla tych, którzy przekraczają miarę, co czynią*
>
> **„Jonasz" 10:12**

Są tacy ludzie, którym wydaje się, że to piękne, lecz Allah Sam świadczy o Swojej Jedyności, świadczą o tym wszystkie księgi zesłane przez Niego Jego prorokom. Wszyscy Jego prorocy mówią o jednym, ich wezwania zbiegają się w jednym, a idą za nimi naśladowcy spośród bogobojnych uczonych, idących prostą drogą - wszystkie pokolenia ludzi wiedzy i wiary - i wszyscy oni świadczą o jedyności Allaha. Allah Najwyższy mówi:

> *Wśród Jego znaków są noc i dzień, słońce i księżyc*
>
> **„Wyłożone" 41:37**

To jasne znaki na Jedyność Stwórcy, Który rozporządza wszystkim. Urządził ten świat w tak zdumiewający sposób, pełen mądrości, której ludzie nie potrafią poznać. Nawet najbardziej elokwentni ludzie, mówcy, nie potrafią wyrazić wielkości i mądrości świata stworzonego przez Allaha.

Dowód szósty: chwalebny koniec dla wierzących i zły koniec dla niewiernych

Jednym ze świadectw istnienia Allaha, Jego Jedyności, posiadania przez Niego Wielkości i Doskonałości jest to, że Allah Swoim prorokom i ich naśladowcom przyspieszył jeszcze na tym świecie otrzymanie znaków, cudów, okazuje im pomoc, jeśli rzeczywiście są naśladowcami proroków. Allah dał im dobry, chwalebny koniec, a odwrotnie - wrogom proroków Allah przyspieszył karę, zgubę, niszczył ich, zsyłając na nich rozmaite nieszczęścia. Jeśli spojrzeć na

proroków lub na ich prawych naśladowców, Allah dał im dobry koniec i pozostawił po nich dobrą sławę w kolejnych pokoleniach. Ta dobra sława rozeszła się wśród ludzi, w ich sercach z pokolenia na pokolenie rosła miłość do nich. I odwrotnie, w sercach ludzi pojawiła się nienawiść wobec wrogów religii, nagana i przekleństwo pod adresem wrogów proroków. Jest to dowód na to, że posłuszni słudzy Allaha otrzymują dobry finał i pozostawiają po sobie dobrą sławę, miłość w sercach ludzi, a odwrotnie - wrogowie proroków otrzymują kary za swoje czyny, przekleństwa ludzi i nienawiść w ich sercach. Jest to oczywiście wielki dowód. Allah mówi o Nuhu, pokój z nim:

> *Pokój Nuhowi pośród światów*
>
> **sura „Saffat", ajat 79**

Chodzi tu o to, że przez wszystkie czasy, z pokolenia na pokolenie, trwa dobra sława, dobra pamięć wśród ludzi i miłość do niego.

A także Allah Najwyższy mówi:

> *Pokój Ibrahimowi! Właśnie tak nagradzamy czyniących dobro" i „Pokój Musie i Harunowi! Właśnie tak nagradzamy czyniących dobro*
>
> **sura „Saffat", ajaty 109, 110 i 120**

A o bezbożnych Allah Najwyższy mówi:

> *Końcem tych, którzy czynili zło, było zło, ponieważ za kłamstwo uznali znaki Allaha i szydzili z nich*
>
> **sura „Rzymianie", ajat 10**

Dowód siódmy: wiadomości od Allaha i Posłańca dotyczące spraw ukrytej wiedzy

Jest to również jeden z ważnych dowodów. Jest on zarazem dowodem przekazanym (z Koranu i Sunny), a także dowodem rozumowym, dostrzegalnym zmysłami. Allah przekazuje w Koranie, a Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, w Sunnie - rozmaite rzeczy, dotyczące ukrytej wiedzy. Po pierwsze, dotyczy to przeszłych wydarzeń - tych, w czasie których został zesłany Koran i z którymi został posłany Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wydarzeń, o których opowiada się w Koranie i Sunnie. Także rzeczy dotyczące ukrytej wiedzy, które działy się w okresie misji prorockiej, w czasie zsyłania Koranu. Ukryta wiedza dotycząca przyszłości ujawnia się stopniowo, jedna po drugiej - to, o czym poinformował Allah poprzez Swego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wszystko odpowiada prawdzie, i wszystko dzieje się tak, jak on nam to przekazał. W rzeczywistości istnieje tyle ukrytej wiedzy, że nie sposób jej wyliczyć, nie mówiąc już o poszczególnych wydarzeniach i sprawach. Wszystkich rodzajów ukrytej wiedzy nie sposób zliczyć, a ta dziedzina zasługuje na osobną książkę, osobne badanie. Każdy z tych faktów dotyczących ukrytej wiedzy sam w sobie jest już dowodem. Każdy z tych dowodów skłania człowieka do uznania Jedyności Allaha, uznania Jego Proroka Muhammada, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, i tego, z czym przyszedł. To, o czym poinformował Allah i o czym poinformował Jego posłaniec, jest prawdą, i nie ma co do tego wątpliwości.

Dowód ósmy: wyzwanie rzucone ludziom i dżinnom, by stworzyli coś podobnego do Koranu

Wszyscy ludzie i dżinny otrzymali od Allaha wyzwanie, by ułożyć coś podobnego do Koranu; Allah Najwyższy oznajmił, że nigdy nie zdołają tego dokonać. To wyzwanie obowiązuje przez wszystkie czasy. Ludzie nie są w stanie tego dokonać - fakt ten jest oczywisty, mimo że mają takie pragnienie i coś ich do tego skłania. Wrogowie tak bardzo nienawidzą prawdy, Koranu i Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, że coś popycha ich, by odpowiedzieć na wezwanie

Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, tym samym pokazując, że jego wezwanie było bezpodstawne. A także by pokazać, że mówił nieprawdę. Jest coś, co skłania ich do tego, lecz nie potrafią tego dokonać. I jest to wielki dowód dla rozumiejącego, zmuszający do uznania prawdy.

Dowód dziewiąty: dobrodziejstwa, które przyniosło ze sobą posłannictwo Muhammada

Misja prorocza Muhammada, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, przyniosła ludzkości dobrodziejstwa. Jest to również dowód na Jedyność Allaha, na prawdziwość tego, z czym przyszedł Muhammad, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Jakie wielkie rezultaty stały się skutkiem misji prorockiej Muhammada, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem! Do kogo został posłany i kiedy został posłany? Został posłany do ludu, który nie umiał ani pisać, ani czytać - do ludu niepiśmiennego, nieznającego religii, pogrążonego w wielobóstwie. Ziemia była wówczas wypełniona niewiedzą, wielobóstwem, najbardziej ohydnymi formami zła, jakie tylko mogą być.

I właśnie ten lud Allah poprowadził poprzez misję proroczą Muhammada, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, ku światłu. Wyprowadził ich z błądzenia, nauczył ich wszystkiego, choć wcześniej byli nieświadomi. Następnie naprawiła się ich moralność, osiągnęli najwyższą moralność, nawet jej najwznioślejsze przejawy, ich czyny stały się prawe. Ziemia wypełniła się dobrem, światłem, prostym przewodnictwem i prawością. Wokół rozpowszechniło się miłosierdzie i sprawiedliwość, choć wcześniej panowały bezprawie i zło - ludzie wreszcie osiągnęli szczęście, ocalenie i sukces. Serca ludzi otworzyły się dzięki tej wiedzy, właściwemu rozumieniu wiary. Allah sprawił, że Jego religia stała się wyższa niż wszystkie inne religie. Rozprzestrzeniła się wszędzie, prawe serca ludzi we wszystkich krajach ją przyjęły, i za jej pośrednictwem znikło kłamstwo, zwyciężyła prawda.

Wyznawcy tej religii pozostają na wysokości, wyżej niż inni, lecz tylko pod warunkiem, że będą trzymać się tej religii, jeśli będą naprawdę ją wyznawać. Tak

trwało - wyznawcy tej religii byli wyżej niż wszyscy inni, dopóki nie doszło do odejścia od właściwego wyznania, właściwej moralności, czynów dotyczących spraw doczesnych i religii. Właśnie wtedy odeszły od nich wielkie owoce, które przyniosła ze sobą nauka Muhammada, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, a na jej miejsce przyszło coś odwrotnego.

Czyż nie jest to największym dowodem na to, że szariat, który ustanowił Wielki i Mądry Allah, należy tylko do Niego? Czyż nie jest oczywiste, że to On go ustanowił, że On pomógł w jego rozpowszechnieniu? Wszelkie dobro następuje wówczas, gdy człowiek podąża za szariatem, trzyma się jego moralności. Czyż nie jest to dowód na to, że jest to zesłanie od Mądrego, Chwalebnego?

Nie ma ani jednego przekazu w Koranie i Sunnie, który nie odpowiadałby rzeczywistej prawdzie. I człowiek wie o tym z całą pewnością - poznał to zmysłami, że nie ma sprzeczności w Koranie i Sunnie. Zdrowy rozum nie znajdzie w Koranie i Sunnie niczego sprzecznego - ani żadna nowa wiedza, ani poznanie ludzkie.

Rozum może się gubić, rozum zdumiewa się szariatem i sam z siebie nigdy nie zdołałby do tego dojść, gdyż w szariacie przekazane są szczegółowe sprawy, ustanowione przepisy, których nie zdoła pojąć rozum nawet najmądrzejszych ludzi. Nawet najbystrzejsi ludzie nie potrafią tego pojąć i samodzielnie do tego dojść.

Wszelka pewna wiedza, którą ludzie zdobywają drogą doświadczeń i badań, jeśli tylko jest to rzeczywiście wiedza pewna, prawdziwe zrozumienie - zawsze odpowiada Koranowi i Sunnie. Jest to jeden z największych i najbardziej przekonujących dowodów na prawdziwość tej religii, na istnienie Allaha.

Dowód dziesiąty: doskonałość szariatu

Doskonałość szariatu jest jednym z dowodów na Jedyność Allaha, na prawdziwość Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, i na

prawdziwość tego, z czym on przyszedł. Jego szariat jest doskonały, piękny we wszystkim, jego piękno i doskonałość osiągają najwyższy szczyt. To, o czym on mówi - wszystkie jego przekazy potwierdzają się nawzajem, jego ustanowienia są sprawiedliwe, uzupełniają się nawzajem, potwierdzając wzajemnie swoją sprawiedliwość. I nigdy ludzkość nie zdołała i nie zdoła wynaleźć czegoś podobnego pod względem piękna, pod względem spójności. Szariat zawsze odpowiada i pasuje do każdego czasu, miejsca, do każdej sytuacji. Ludzkość nigdy nie zdoła zaproponować niczego podobnego - prawa tej religii zawsze odpowiadają prawdzie, wskazują na prostotę, dają człowiekowi szczęście, nie ma w nich żadnej niespójności, nie ma w nich niczego niepoważnego, nie ma braków ani luk w przepisach. Człowiek, który posiada wiedzę, zrozumienie i rozum, zaczynając głęboko badać tę religię, poznaje, że to, o czym ona mówi, jest najprawdziwszą, najbardziej pożyteczną dla serc wiedzą. Człowiek dowiaduje się, że prawa tej religii są najpiękniejsze, najbardziej odpowiednie zarówno w kwestiach czci, jak i we wzajemnych relacjach ludzi, praw jednostki i praw ogólnych. Allah Najwyższy mówi:

> *Czyż nie rozmyślali nad Koranem? Gdyby pochodził on od kogoś innego niż Allah, znaleźliby w nim wiele sprzeczności*
>
> **„Kobiety" 4:82**

W tym ajacie Allah zwraca uwagę ludzi obdarzonych rozumem na ten wielki dowód, należący do największych dowodów, gdyż wszystko, z czym przyszedł Muhammad, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, jest prawdą, a wszystko, co temu przeczy, jest kłamstwem. Allah Najwyższy mówi:

> *Ci, którym dana została wiedza, widzą, że to, co zesłano tobie od twego Pana, jest prawdą, która prowadzi drogą Potężnego, Chwalebnego*
>
> **„Saba" 34:6**

Czyż ta religia nie przyniosła ze sobą prawdy i nie potwierdziła prawdomówności tych, którzy mówili prawdę przed nią? Czyż ta religia nie przeciwstawiła się wszelkiemu kłamstwu i nie odsunęła wszystkich kłamców? Czyż ta religia nie skłoniła do pełnej sprawiedliwości w tym, co dotyczy praw Allaha i praw sług? Czyż ta religia nie zakazała wszelkiej niesprawiedliwości, wszelkiego zła i wszelkiego zepsucia?

Czyż nie została zbudowana na wierze, szczerości, jedynobóstwie? Czyż nie zakazuje wszystkiego, co jej się sprzeciwia, choćby było to przydawanie Allahowi równych? Czyż ta religia nie nakazała dobrego traktowania rodziców i podtrzymywania więzów pokrewieństwa, czynienia dobra sąsiadom i biednym, w ogóle wszystkim ludziom, a nawet bezsłownym zwierzętom? Czyż ta religia nie oznajmiła, że Allah kocha czyniących dobro?

Czyż ta religia nie nakazała przestrzegania umów, porozumień, obietnic, przysiąg, a przeciwnie, nie zakazała zdrady, wiarołomstwa, zamachu na czyjeś życie, mienie, cześć? Czyż ta religia nie skłoniła do czynienia wszystkiego, co pożyteczne? Czyż nie nakazała nam opierać się na zewnętrznych przyczynach, nie skłoniła do ich stosowania? A zarazem czyż nie pokazała, że nie należy polegać na przyczynach, gdyż stoi za nimi Ten, Kto nimi rządzi? Czyż nie nakazała nam szukać zadowolenia i miłosierdzia od Allaha, polegając na Nim?

Czyż ta religia nie uczyniła dla nas dozwolonym wszystko, co dobre, i nie zakazała nam wszystkiego, co obrzydliwe, nie skłoniła nas do wszystkiego, co pożyteczne, i nie ostrzegła nas przed wszystkim, w czym jest dla nas zło? Czyż nie skłoniła nas do cierpliwości, gdy dotykają nas nieszczęścia, i do okazywania wdzięczności, gdy dosięga nas radość? Czyż ta religia nie zakazała nam być bojaźliwymi, okazywać tchórzostwo, upadać na duchu i przejawiać wszelkie obrzydliwe cechy charakteru i formy zachowania, i czyż przeciwnie, nie skłoniła nas do bycia silnymi, odważnymi, szlachetnymi, wstrzemięźliwymi, czystymi, mądrymi, uczciwymi? Czyż nie skłoniła nas do posiadania wszystkich dobrych cech moralnych? Czyż nie pokazała, że wszystko, co rozum, szariat i sama natura człowieka uznają za piękne, jest piękne, i czyż przeciwnie, nie pokazała nam, że to, co nasz rozum i szariat uznają za obrzydliwe, rzeczywiście jest obrzydliwe?

Cokolwiek ta religia nakazała, zdrowe rozsądki widzą, że jest to właśnie to, co najlepsze i sprawiedliwe, a cokolwiek zakazała - jest to szkodliwe i obrzydliwe. Ta religia wyjaśniła właściwe wyznanie wiary - gdyż bez właściwego zrozumienia niemożliwy jest sukces, serca nie mogą być prawe i znajdować się w pełnym porządku bez właściwego wyznania wiary. Ta religia sprawiła, że wyznanie wiary jest podstawą wszystkiego. Właśnie za jej pośrednictwem budowane są słowa i czyny człowieka, dotyczące jego życia doczesnego i ostatecznego. Przy tym skłania ona człowieka do dobrej moralności i prawych czynów. Czy jest jakieś dobro, choćby najmniejsze i najbliższe, do którego ta religia by nie wzywała, a przeciwnie - czy jest jakieś zło i zepsucie, od którego by ta religia nie powstrzymywała? W tej sprawie Allah Najwyższy mówi w Koranie (o szariacie ustanowionym przez Wielkiego, Chwalebnego, Mądrego Allaha, o szariacie, który obejmuje wszystko):

> *...którzy podążają za posłańcem, niepiśmiennym prorokiem, o którym znajdą wzmiankę w Taurze (Torze) i Indżilu (Ewangelii). Nakaże im czynić to, co uznane, i zakaże im czynić to, co naganne, uczyni dozwolonym to, co dobre, a zakazanym to, co obrzydliwe, uwolni ich od brzemienia i okowów. Ci, którzy w niego uwierzą, będą go czcić, udzielą mu wsparcia i podążą za światłem zesłanym wraz z nim - ci z pewnością odniosą sukces*
>
> **„Wzniesione Krawędzie" 7:157**

Dlatego ludzie znający Koran i szariat posiadają wielkie zalety dzięki temu darowanemu im szariatowi i tej Księdze. Bez wiedzy i podążania za tym wszystkim niemożliwe będzie szczęście ludzkości - wszystko to skłania ludzi do przekonania o Jedyności Allaha.

Dowód jedenasty: prawdomówność posłańców

Jeszcze jednym dowodem na istnienie Allaha i Jego doskonałość jest prawdomówność posłańców, konieczność ich czczenia, szacunku wobec nich i podążania za nimi.

Szajch ul-islam Ibn Tajmijja[7] powiedział: „Ludzie rozumni wiedzą, że znaki proroków są czymś, co właściwe jest wyłącznie im, u innych nie ma nic podobnego. Ludzie rozumni wiedzą, że Allah nie dał czegoś podobnego nikomu oprócz proroków - czy to znaki dokonane za ich życia, czy też te znaki, poprzez które prorocy oddzielali swoich naśladowców od tych, którzy nazywali proroków kłamcami. Allah Najwyższy dał ocalenie pierwszym, a zgubił drugich, i nie ma nic podobnego do tych wydarzeń. Na przykład to, jak Allah zatopił wszystkich mieszkańców ziemi oprócz Nuha, pokój z nim, i tych, którzy wsiedli z nim do arki - podobnego wydarzenia na świecie nie było. Albo przykład wytracenia ludu 'Ad w stolicy Iram, w której znajdowały się potężne kolumny. Allah Najwyższy mówi: «Podobnych im nie stworzono w żadnym kraju» - i takich przykładów było wiele. Mieli oni siłę, wielkie, potężne budowle, jakich nie było w innych krajach. A czym została zgubiona cała ta potęga? Została zgubiona wiatrem.

W czasach ludów Saliha i Luta, pokój z nimi obydwoma, Allah Najwyższy uniósł ku niebu wszystkie miasta i je odwrócił, a następnie zesłał na nie deszcz z kamieni. Ocalał tylko Lut, pokój z nim, i jego rodzina, z wyjątkiem żony, którą spotkało to samo, co pozostałych. Podobnego wydarzenia nie było i nie ma na świecie.

Historia faraona i Musy, pokój z nim - gdy dwie ogromne grupy szły i natrafiły na ślepy zaułek, morze się przed nimi rozstąpiło. Rozstąpiło się w postaci kolumn, między którymi biegła droga - ci, którzy szli z przodu, przeszli nią i pozostali żywi, a na tych, którzy podążali z tyłu, spadła woda. Podobnego wydarzenia na świecie nie ma.

Ludzie rozumni znają takie znaki i wiedzą, że nie ma nic podobnego wśród synów Adama (tzn. synowie Adama nie umierają w podobny sposób). Niektórych ludzi dotyka zaraza, świerzb i inne choroby, i ludzie się do tego przyzwyczaili, choć i to jest jednym ze znaków Allaha. Co więcej, wszystko, co dzieje się wokół, należy do znaków Allaha Najwyższego, lecz te znaki nie są tego samego rodzaju, do którego należą znaki proroków.

Przytoczmy jeszcze jeden przykład - o Kaabie. Czym jest Kaaba? To dom z kamienia, zbudowany w dolinie, gdzie nic nie rosło, czyli pośrodku pustyni stawia się dom z kamienia. W pobliżu tego domu nikt nie mieszka i nikt go nie strzeże przed wrogiem, wokół tego domu nie ma ogrodów. Nie ma niczego, do czego ludzie by dążyli (tzn. ani strach, ani pragnienie nie skłaniają ludzi do zachowania tego domu). A jednak, mimo to, Allah strzeże Kaaby, wszczepiając ludziom cześć wobec niej. Każdy, kto przychodzi do Kaaby, zachowuje jej nienaruszalność, będąc posłusznym. Allah zaszczepił w ludziach pragnienie udawania się tam - ludzie napływają tam ze wszystkich krańców ziemi, kochają to miejsce, nie kieruje nimi nic, żadne doczesne interesy. I ten stan trwa od tysięcy lat. Czyż jest na świecie jakaś budowla, która miałaby taki sam status, jak Kaaba? Ten fakt wprawiał w zdumienie uczonych filozofów i im podobnych.

Do tego samego rodzaju należy też wydarzenie, którego Allah dokonał wobec posiadaczy słonia, gdy wyruszyli, by zniszczyć Kaabę. Mieli potężne wojsko, mieli słonia, lecz Allah sprawił, że ludzie uciekli. Allah sprawił, że słoń nie poszedł w stronę Kaaby - szedł we wszystkie inne strony, tylko nie tam. Następnie Allah zesłał na nich stada ptaków znad morza, i ptaki obrzuciły ich taką ilością kamieni, że wojsko zostało zgładzone[8]. Czyż jest na świecie podobne temu wydarzenie?

Dlatego znaki proroków są znakami i dowodem ich prawdomówności. Należy to do prawa Allaha, rozdzielającego proroków i ich naśladowców z jednej strony od tych, którzy nazywają ich kłamcami, z drugiej. Te przekazy są rozpowszechnione i przekazywane licznymi drogami przekazu. Ludzie wiedzą, że są to znaki proroków, i wiedzą, jakie są znaki proroków. Wiedzą, że to, co się wydarzyło, było karą dla tych, którzy nazywali proroków kłamcami.

Koran jest jednym ze znaków, który pozostaje znakiem na przestrzeni stuleci, od czasu, gdy posłany został Muhammad, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Właśnie wtedy odczytano ajaty wyzwania:

«Powiedz: jeśli zejdą się ludzie i dżinny, i wszyscy się zbiorą, aby ułożyć coś podobnego do tego Koranu, nie zdołają ułożyć czegoś podobnego»

To przesłanie Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, o tym, jak przyszedł - mimo licznych wrogów - stanowczo oświadczył od samego początku, że nikt nigdy nie zdoła niczego przeciwstawić Koranowi. Jest to mocny dowód. I taki dowód może istnieć jedynie u proroków.

Koran czyta przez wieki zarówno ten, kto się z nim zgadza, jak i ten, kto mu się sprzeciwia - Arabowie i nie-Arabowie. Żadna ze wspólnot, żaden z narodów nie zdołał niczego przeciwstawić Koranowi. W żadnej wspólnocie nie pojawiła się księga, którą ludzie czytaliby tak, jak czytają Koran, wiedząc, że nie ma nic jemu podobnego. Nie ma ani jednej książki, nie ma niczego, co mogliby wypowiedzieć ludzie, a następnie zapisać - nawet gdyby była to najdoskonalsza ludzka mowa o pięknym sensie, czy to wiersz, proza, badanie naukowe, czy jakaś mądrość - wszystko to, i jeszcze więcej ponadto, nie jest podobne do Koranu. O Koranie wiedzą wszyscy ludzie, Arabowie i nie-Arabowie, i wiedzą, że nie ma nic mu podobnego, mimo że ludzie starają się przeciwstawić Koranowi coś podobnego. Słowo Koranu jest jednym znakiem, sposób, w jaki został ułożony - innym, odrębnym znakiem. To, co on przekazuje, ta ukryta wiedza, którą niesie - to odrębny znak. To, co nakazuje i zakazuje - odrębny znak. To, co obiecuje i czym grozi - odrębny znak. Jego wielkość i władza nad sercami - odrębny znak. Jeśli przekłada się go na inne języki, jego znaczenia same w sobie są znakami. Nie ma nic mu podobnego".

Wszystko, z czym przyszli posłańcy, pokój z nimi wszystkimi, jest pożyteczną prawdą, a wszystko, co temu przeczy, jest bezpodstawne. I to również jest dowodem. Natura, która jest w sercach sług, zwłaszcza u proroków, jest największym dowodem na Jedyność Allaha. Dowodem jest też jednomyślność wszystkich muzułmanów, wszystkich tych, którzy wiedzą, kim jest Muhammad, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wiedzą, z czym przyszedł, i że to jest prawda (tzn. muzułmanie, znający prawdziwe położenie Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, i jego naukę, są jednomyślni w uznaniu jego prawdomówności).

ZAKOŃCZENIE

Podsumowując, należy powiedzieć, że wszystkie stworzenia, wszystkie zdarzenia są niepodważalnym dowodem na Jedyność Allaha - Pana światów, niebios i ziemi. Kim jest Ten, Kto stworzył stworzenia z niczego? Kim jest Ten, Kto zarządza sprawami i nimi rozporządza? Kim jest Ten, Kto stworzył niebiosa i ziemię, zachowując je Swoją Potęgą i utrzymując je?

Kim jest Ten, Kto stworzył człowieka z kropli, mimo że ten wyraźnie się upiera i temu zaprzecza? Kim jest Ten, Kto uśmierca i ożywia? Kto daje szczęście i nieszczęście? Kto wytracił niepokorne ludy rozmaitymi karami, ocalił posłańców i ich naśladowców? Czyż nie ma w tym napomnienia, czyż nie ma w tym jasnych dowodów?

Kim jest Ten, Kto stworzył ziarno? Kim jest Ten, Kto sprawił, że przez ziemię płyną rzeki, a z nich wypływają strumienie i źródła? Czyż to wszystko nie dowodzi prawdziwości słów Tego, Kto mówi jakiejś rzeczy: „Bądź!" - i ona powstaje?

Kim jest Ten, Kto dał każdej rzeczy jej formę, odpowiadający jej wygląd, a następnie skierował każde stworzenie ku temu, co mu pożyteczne, czego potrzebuje, bez czego nie mogłoby istnieć? Kim jest Ten, Kto nauczył stworzenia rozmaitych nauk i rzemiosł? Kim jest Ten, Kto wyprowadził świeże, soczyste owoce z suchych gałęzi? Kim jest Ten, Kto urządził rzeczy według wielkiej mądrości i w największej harmonii?

Kim jest Ten, Kto stworzył wszystko w najlepszy sposób i ustanowił szariat będący szczytem prawości, pożytku i doskonałości? Kim jest Ten, Kto porusza chmurami niosącymi ciężką wodę, a następnie przychodzą one do krajów, poją je i żywią? Czyż nie ma w tym wszystkim znaków? Czyż Ten, Kto tego dokonał, nie może przywrócić tych stworzeń po ich śmierci w Dniu Sądu?

Zdumiewające jest to, jak dusze mogą odrzucać Pana, jak mogą odrzucać zmartwychwstanie? Kto może być bardziej ślepy i bardziej zbłąkany niż odrzucający ludzie? Jak mogą odrzucać to wszystko, co jest tak oczywiste i jawne? On jest Wielkim Bogiem, Który zawsze pozostanie Bogiem. On jest Wielkim Królem, a Jego władza jest nieprzemijająca. On, Który obejmuje wszystkie światy Swoim miłosierdziem, Swoim zaopatrzeniem, Swoimi darami. Nie pozostawia bez opieki ani jednej cząstki świata, ani jedna cząstka nie jest przez Niego zapomniana. Słyszy jęki ludzi cierpiących na choroby przewlekłe. On jest Tym, Kto odpowiada na prośby proszących, Tym, Kto hojnie daje przebaczenie i miłosierdzie tym, którzy się przed Nim kają.

Prosimy Cię, o Allahu, Twoimi pięknymi imionami i wzniosłymi atrybutami, abyś obdarzył nas doskonałą, pełną wiarą i prawdziwym przekonaniem. Prosimy Cię, abyś dał nam możliwość uzyskania pożytku ze znaków, które słyszymy, ze znaków, które nas otaczają, ze znaków, które są w nas samych. Zaprawdę, są to niepodważalne dowody dla przekonanych, znaki dla pragnących poznać prawdę i dowód przeciwko tym, którzy się jej sprzeciwiają.

O Allahu, błogosław proroka Muhammada i jego towarzyszy aż do Dnia Sądu. Wybacz nam, naszym rodzicom i wszystkim muzułmanom, żywym i zmarłym. Amin!

Wypowiedział te słowa potrzebujący Allaha 'Abdur-Rahman ibn Nasir as-Sadi, niech Allah wybaczy jemu, jego rodzicom i wszystkim muzułmanom.

PRZYPISY

1 Sunna - tłumaczy się z arabskiego jako „droga". Sunna składa się z hadisów (zob. przypis 3). Jest drugim źródłem muzułmańskiego szariatu, po Koranie.

2 Szariat - islamskie prawodawstwo, którego podstawą są Koran i Sunna.

3 Hadis - to, co przekazywane jest od Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, z jego słów, czynów, sposobu postępowania i jego milczącej zgody.

4 Abu Hanifa - wielki uczony-prawnik żyjący w VIII wieku, twórca jednej z czterech sunnickich szkół prawnych w islamie.

5 Wielobożcy chcieli zgładzić proroka Ibrahima, pokój z nim, budując dla tego ogromny stos. Stos był tak wielki, że zbudowano nawet katapultę, aby wrzucić do niego Ibrahima. Allah nie pozwolił jednak, by do tego doszło, i nakazał ogniowi być chłodnym i bezpiecznym, aby Ibrahim w nim nie zmarzł.

6 Allah nakazał we śnie prorokowi Ibrahimowi, pokój z nim, złożyć w ofierze swego syna Isma'ila, pokój z nim, aby wypróbować szczerość Ibrahima. Gdy Ibrahim i Isma'il postanowili wypełnić rozkaz Allaha, nóż odmówił cięcia - tak Allah wypróbował Ibrahima, pokój z nim (Allah i tak wie, jak postąpią ludzie, jak by postąpili i co jest w ich sercach, jednak wszystkie próby są dowodem na korzyść ludzi w Dniu Sądu, aby nie mogli powiedzieć, że nie dano im wyboru i że potraktowano ich niesprawiedliwie - taka jest sprawiedliwość Allaha). Zamiast tego Allah posłał Ibrahimowi barana, aby złożył go w ofierze zamiast Isma'ila.

7 Ibn Tajmijja - wielki uczony szkoły hanbalickiej, żyjący w XIII wieku. Szajch zwalczał nowości religijne i wielobóstwo, które rozpowszechniły się wśród muzułmanów. Znany jest też ze swoich dzieł obalających poglądy zbłąkanych ugrupowań.

8 Wydarzenie to miało miejsce rok przed narodzinami Proroka Muhammada, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. W tym czasie Etiopczycy panowali w Jemenie, a miejscowy namiestnik postanowił zbudować chrześcijańską świątynię, do której mieliby pielgrzymować wszyscy Arabowie. Arabowie odbywali jednak pielgrzymkę do Kaaby, wobec czego Etiopczycy postanowili zniszczyć Kaabę. Zebrali wielką armię wraz ze słoniem i wyruszyli do Mekki. Miejscowi Arabowie nie zebrali nawet własnej armii, wiedząc, że Allah obroni Kaabę, i postanowili opuścić Mekkę, aby i ich nie dosięgła kara Allaha. Allah zesłał w tej sprawie w Koranie surę: „Czyż nie widziałeś, jak twój Pan postąpił z posiadaczami słonia? Czyż nie udaremnił ich podstępu i nie zesłał na nich stada ptaków, które obrzucały ich kamykami z wypalonej gliny, czyniąc ich podobnymi do zeschniętych, zjedzonych liści zbóż?" (sura „Słoń")

I na zakończenie - chwała Allahowi, Panu światów, pokój i błogosławieństwo naszemu prorokowi Muhammadowi, członkom jego rodziny, jego towarzyszom i wszystkim, którzy szczerze podążyli ich drogą!